

UNDANG-UNDANG SARAWAK

Bab 44

ORDINAN TATACARA MAL SYARIAH, 2001

Tarikh Diluluskan oleh Dewan
Undangan Negeri 6hb November, 2001

Tarikh Dipersetujui 10hb Disember, 2001

Tarikh Diterbitkan dalam *Warta* ... 27hb Disember, 2001

THE SYARIAH CIVIL PROCEDURE ORDINANCE, 2001

DATE OF COMMENCEMENT

In exercise of the powers conferred by section 1(2) of the Syariah Civil Procedure Ordinance, 2001 [*Cap. 44*], the Chief Minister has appointed the 1st day of December, 2004, as the date on which the Ordinance shall come into force.

ORDINAN TATACARA MAL SYARIAH, 2001

SUSUNAN SEKSYEN

BAHAGIAN I

PERMULAAN

Seksyen

1. Tajuk ringkas dan permulaan kuat kuasa
2. Pemakaian
3. Tafsiran
4. Tajuk am borang

BAHAGIAN II

KESAN KETAKPATUHAN

5. Ketakpatuhan
6. Permohonan untuk mengetepikan kerana ketakteraturan

BAHAGIAN III

CARA MEMULAKAN PROSIDING MAL

BAB 1

AM

7. Cara memulakan prosiding mal

BAB 2

SAMAN

8. Bentuk saman
 9. Salinan saman
 10. Pengeluaran dan penyampaian
-

Seksyen

11. Masa penyampaian
12. Kehilangan saman

BAB 3
PERMOHONAN

13. Bentuk permohonan
14. Pemakaian seksyen 9, 10, 11 dan 12
15. Permohonan perceraian

BAB 4
TUNTUTAN ATAU PEMBELAAN LISAN

16. Tuntutan atau pembelaan lisan

BAHAGIAN IV
PIHAK-PIHAK

BAB 1
AM

17. Tafsiran
18. Percantuman pihak
19. Perubahan pihak
20. Kesalahcantuman dan ketakcantuman pihak
21. Pindaan dan penyampaian
22. Pemberhentian tindakan
23. Penurunan kepentingan

BAB 2
ORANG TAK BERKEUPAYAAN

24. Orang tidak berkeupayaan
 25. Persetujuan bagi pihak orang tidak berkeupayaan
 26. Peruntukan am mengenai ketidakupayaan
-

Seksyen

27. Prosiding luar aturan
28. Pemecatan penjaga *ad litem*
29. Plaintiff belum dewasa mencapai dewasa
30. Defendan belum dewasa mencapai dewasa

BAB 3

ORANG MISKIN

31. Permohonan untuk mendakwa atau membela sebagai orang miskin
32. Orang miskin tidak boleh memberhentikan, dsb., tindakan atau prosiding tanpa kebenaran
33. Kos

BAHAGIAN V

PEGUAM SYARIE

34. Wakalah
35. Penyampaian kepada Peguam Syarie
36. Menukar Peguam Syarie
37. Melepaskan Peguam Syarie
38. Pelepasan atas permintaan Peguam Syarie
39. Kematian

BAHAGIAN VI

PENYAMPAIAN

BAB 1

PENYAMPAIAN DALAM BIDANG KUASA

40. Alamat untuk penyampaian
 41. Cara penyampaian
 42. Ketakterimaan
 43. Penyampaian kepada Peguam Syarie
 44. Penyampaian di alamat bagi penyampaian
 45. Hari kehadiran
-

Seksyen

46. Tempat dan masa penyampaian
47. Kes khas
48. Penyampaian ganti
49. Bukti penyampaian
50. Perubahan perintah
51. Mengeluarkan waran sebagai ganti atau sebagai tambahan kepada saman

BAB 2

PENYAMPAIAN DI LUAR BIDANG KUASA

52. Bila dibenarkan
53. Bentuk perintah
54. Cara penyampaian di luar bidang kuasa di dalam Malaysia
55. Perubahan perintah

BAHAGIAN VII

INTERPLIDER

56. Hak mendapatkan relief dengan cara interplider
57. Tuntutan untuk mendapatkan barang, dsb., yang diambil dalam pelaksanaan
58. Cara membuat permohonan
59. Penyampaian saman
60. Kuasa Mahkamah yang mendengar saman
61. Kuasa lain
62. Perbicaraan isu interplider

BAHAGIAN VIII

PLIDING

63. Pernyataan tuntutan
 64. Defendan hendaklah menyampaikan pembelaan
 65. Bentuk pembelaan
-

Seksyen

- 66. Tuntutan balas
- 67. Pembelaan terhadap tuntutan balas
- 68. Pembelaan tawaran
- 69. Jawapan
- 70. Keengganan menerima pliding dan pindaan
- 71. Butir-butir

BAHAGIAN IX

PEMBAYARAN KE DALAM DAN DARIPADA MAHKAMAH

- 72. Pembayaran ke dalam Mahkamah
- 73. Pembayaran daripada Mahkamah
- 74. Penyelesaian sebahagian
- 75. Perintah bagi pembayaran daripada Mahkamah
- 76. Kos
- 77. Relief lain
- 78. Tawaran
- 79. Tuntutan balas

BAHAGIAN X

PINDAAN

- 80. Pindaan kepada saman atau pliding
- 81. Pindaan kepada permohonan
- 82. Prosiding cacat
- 83. Cara membuat pindaan
- 84. Keciciran atau peninggalan

BAHAGIAN XI

PENZAHIRAN

- 85. Penzahiran dokumen dan fakta
-

Seksyen

- 86. Pemeriksaan dokumen
- 87. Komunikasi dan dokumen terlindung
- 88. Tiada rayuan terhadap perintah

BAHAGIAN XII

PEMINDAHAN PROSIDING

- 89. Pemindahan prosiding ke suatu Mahkamah yang lain
- 90. Tatacara mengenai pemindahan
- 91. Kos mengenai pemindahan
- 92. Tatacara mengenai pemindahan daripada Mahkamah Tinggi Syariah kepada Mahkamah Rendah Syariah
- 93. Tatacara mengenai pemindahan daripada Mahkamah Rendah Syariah kepada Mahkamah Tinggi Syariah

BAHAGIAN XIII

PENYELESAIAN, PENARIKAN BALIK DAN PEMBERHENTIAN

- 94. Penyelesaian tindakan
- 95. Penarikan balik tuntutan
- 96. Kesan penarikan balik ke atas prosiding selanjutnya
- 97. Penggantungan
- 98. Penarikan balik pembelaan
- 99. *Sulh*

BAHAGIAN XIV

KETERANGAN

BAB 1

AM

- 100. Keterangan hendaklah diambil secara lisan
- 101. Keterangan melalui afidavit

BAB 2

SEPINA

- 102. Permintaan bagi pengeluaran sepina
-

Seksyen

103. Bilangan orang dalam sepina
104. Sepina supaya dokumen dikemukakan
105. Meminda sepina
106. Penyampaian sepina
107. Jangka masa sepina
108. Rekod Mahkamah
109. Kehadiran banduan sebagai saksi atau pihak
110. Penawaran perbelanjaan
111. Afidavit mengenai penyampaian sepina

BAB 3

AFIDAVIT

112. Membuat afidavit
113. Bentuk afidavit
114. Salinan dokumen hendaklah dilampirkan pada afidavit
115. Menolak afidavit
116. Pindaan
117. Memfailkan afidavit
118. Pemeriksaan balas

BAHAGIAN XV

PENDENGARAN

119. Pendengaran di dalam Mahkamah
 120. Kehadiran
 121. Ketakhadiran pihak-pihak
 122. Tuntutan balas
 123. Tuntutan bersama
 124. Nota keterangan
 125. Dokumen atau barang kes
 126. Susunan ucapan
-

Seksyen

- 127. Kuasa Mahkamah
- 128. Perbicaraan belum berakhir
- 129. Penangguhan

BAHAGIAN XVI

PENGHAKIMAN DAN PERINTAH

- 130. Penghakiman
- 131. Penghakiman persetujuan
- 132. Terma penghakiman atau perintah hendaklah ditetapkan oleh Mahkamah
- 133. Bila ansuran kena dibayar
- 134. Perintah ansuran
- 135. Penghakiman, dsb., yang menghendaki perbuatan dilakukan; masa untuk melakukannya
- 136. Tarikh penghakiman atau perintah
- 137. Penghakiman bagi harta alih

BAHAGIAN XVII

RAYUAN

- 138. Tafsiran
 - 139. Notis rayuan
 - 140. Notis rayuan balas
 - 141. Alasan rayuan
 - 142. Rekod rayuan jika perayu diwakili
 - 143. Rekod rayuan jika perayu tidak diwakili atau merayu sebagai orang miskin
 - 144. Penggantungan pelaksanaan sementara menanti rayuan
 - 145. Penghakiman hendaklah menyatakan alasan
 - 146. Pelaksanaan penghakiman atas rayuan
-

BAHAGIAN XVIII
PENGUATKUASAAN DAN PELAKSANAAN

BAB 1

AM

Seksyen

147. Kewajipan mematuhi

BAB 2

PENGUATKUASAAN

148. Penguatkuasaan penghakiman, dsb., bagi pembayaran wang
149. Penguatkuasaan penghakiman bagi pemilikan harta tak alih
150. Penguatkuasaan penghakiman bagi penghantarserahan harta alih
151. Penguatkuasaan penghakiman untuk melakukan atau menahan diri daripada melakukan sesuatu perbuatan
152. Kuasa Mahkamah untuk menetapkan masa
153. Pelaksanaan oleh atau terhadap orang yang bukan pihak

BAB 3

PELAKSANAAN

154. Kebenaran untuk mengeluarkan perintah pelaksanaan
155. Mengerluarkan perintah pelaksanaan
156. Mengendorskan masa penyerahan
157. Fi dan perbelanjaan yang akan dilevikan
158. Penunaian
159. Jenis pelaksanaan
160. Penyitaan dan penjualan
161. *Hiwalah*
162. Wang dan harta di dalam Mahkamah
163. Penyitaan dan penghantarserahan
164. Deposit perbelanjaan
-

Seksyen

- 165. Memasuki bangunan
- 166. Resit
- 167. Penggunaan hasil
- 168. Perbelanjaan
- 169. Penyata mengenai perintah
- 170. Senarai inventori
- 171. Arahan tentang pelaksanaan kewajipan bailif
- 172. Penyerahan kepada bailif
- 173. Pembayaran daripada Mahkamah
- 174. Penjualan

BAB 4

PERUNTUKAN KHAS BERHUBUNGAN DENGAN SAMAN
PENGHUTANG PENGHAKIMAN

- 175. Pemakaian
- 176. Permohonan untuk mendapatkan saman penghutang penghakiman
- 177. Mengeluarkan saman penghutang penghakiman
- 178. Pemeriksaan penghutang penghakiman
- 179. Permohonan untuk mendapatkan notis penghakiman
- 180. Mengeluarkan notis penghakiman
- 181. Pendengaran notis penghakiman
- 182. Perintah pengkomitan
- 183. Pembayaran oleh penghutang penghakiman
- 184. Perakuan penunaian
- 185. Tarikh perintah pengkomitan

BAHAGIAN XIX

PEMBAHAGIAN IKUT KADAR

- 186. Hasil jualan pelaksanaan hendaklah dibahagikan mengikut kadar di kalangan pemiutang penghakiman
-

BAHAGIAN XX

PROSIDING INTERLOKUTORI DAN PERINTAH INTERIM

BAB 1

PROSIDING INTERLOKUTORI

Seksyen

187. Cara membuat permohonan
188. Notis permohonan hendaklah difailkan
189. Penyampaian permohonan
190. Affidavit
191. Salinan dokumen
192. Penangguhan
193. Ketakhadiran
194. Perintah yang dibuat secara *ex parte* boleh diketepikan
195. Permohonan dalam prosiding

BAB 2

PERINTAH INTERIM

196. Pemakain
 197. Kuasa Mahkamah untuk memberikan perintah interim
 198. Tiada rayuan terhadap perintah interim
 199. Penahanan, pemeliharaan, dsb., hal perkara kausa atau perkara
 200. Injunksi
 201. Perintah *interim* tentang *hadhanah*
 202. Perintah interim tentang nafkah
 203. Kuasa untuk memerintahkan diambil sampel, dsb
 204. Penjualan harta mudah musnah, dsb
 205. Perintah bagi perbicaraan awal
 206. Mendapatkan kembali harta alih yang tertakluk kepada lien, dsb
 207. Membenarkan pendapatan daripada harta yang menjadi hal perkara prosiding
-

BAHAGIAN XXI

KUASA HAKIM DAN PENDAFTAR

Seksyen

- 208. Kuasa Pendaftar
- 209. Kuasa Hakim
- 210. Rayuan kepada Hakim di dalam Kamar terhadap penghakiman, dsb.,
Pendaftar

BAHAGIAN XXII

WANG DAN HARTA DI DALAM MAHKAMAH

- 211. Akaun bank Mahkamah
- 212. Pembayaran ke dalam Mahkamah
- 213. Pembayaran ke dalam bank
- 214. Notis kepada orang yang berhak
- 215. Pembayaran daripada Mahkamah
- 216. Cara membuat pembayaran
- 217. Kiriman melalui pos
- 218. Buku akaun
- 219. Kos perkhidmatan
- 220. Dana tak dituntut, dsb.

BAHAGIAN XXIII

KOS, ELAUN DAN FI MAHKAMAH

- 221. Fi Mahkamah
 - 222. Kos
 - 223. Taksiran kos
 - 224. Saksi
 - 225. Saksi pakar
 - 226. Elaun sara hidup dan perjalanan
 - 227. Kehadiran dalam lebih daripada satu prosiding
 - 228. Saksi tidak dipanggil
-

BAHAGIAN XXIV
PENGHINAAN MAHKAMAH

Seksyen

- 229. Notis menunjukkan sebab
- 230. Penghinaan oleh pertubuhan perbadanan
- 231. Prosiding tanpa kebenaran

BAHAGIAN XXV
PELBAGAI

- 232. Bahasa
- 233. Borang
- 234. Salinan diperakui
- 235. Fi, deposit dan pembayaran
- 236. Larangan ke atas pegawai Mahkamah
- 237. Memberikan jaminan
- 238. Memanjang atau memendekkan masa
- 239. Perkara yang mengaibkan, dsb.
- 240. Kehadiran sendiri
- 241. Penyampaian oleh Mahkamah lain
- 242. Merekodkan keterangan sebelum pendengaran
- 243. Surat permintaan
- 244. Kuasa sedia ada Mahkamah
- 245. Rujukan kepada Undang-Undang Islam ✓
- 246. Jawatankuasa Kaedah-Kaedah Mahkamah Syariah
- 247. Kaedah-Kaedah
- 248. Pemansuhan dan peralihan

JADUAL PERTAMA

JADUAL KEDUA

JADUAL KETIGA

UNDANG-UNDANG SARAWAK**Bab 44****ORDINAN TATACARA MAL
SYARIAH, 2001**

Suatu Ordinan bagi mengadakan peruntukan berhubung dengan tatacara mal bagi Mahkamah Syariah.

[]

Diperbuat oleh Badan Perundangan Sarawak—

BAHAGIAN I**PERMULAAN****Tajuk ringkas dan permulaan kuat kuasa**

1.—(1) Ordinan ini bolehlah dinamakan Ordinan Tatacara Mal Syariah, 2001.

(2) Ordinan ini hendaklah mula berkuat kuasa pada tarikh yang ditetapkan oleh Ketua Menteri melalui pemberitahuan dalam *Warta*.

Pemakaian

2. Ordinan ini hendaklah mempunyai kuat kuasa dalam semua prosiding mal yang dimulakan di mana-mana Mahkamah Syariah kecuali sebagaimana yang diperuntukkan selainnya di bawah mana-mana undang-undang bertulis lain atau yang diperintahkan selainnya oleh Mahkamah.

Tafsiran

3.—(1) Dalam Ordinan ini, melainkan jika konteksnya menghendaki makna yang lain—

“bailif” termasuklah Pendaftar atau mana-mana kerani atau pegawai Mahkamah yang dipertanggungjawabkan bagi melaksanakan kewajipan seorang bailif;

✓ “borang” ertinya borang yang dinyatakan dalam Jadual Ketiga, dan borang yang disebut dengan menggunakan suatu nombor ertinya borang yang dinomborkan sedemikian dalam Jadual itu;

“ditetapkan” ertinya ditetapkan oleh kaedah-kaedah yang dibuat di bawah Ordinan ini;

“Hakim” atau “Hakim Syarie” ertinya Ketua Hakim Syarie, Hakim Mahkamah Tinggi Syariah, Hakim Mahkamah Rayuan atau Hakim Mahkamah Rendah Syariah, yang dilantik di bawah seksyen 4, 5, 6 atau 8, mengikut mana-mana yang berkenaan, Ordinan Mahkamah Syariah, 2001 [**Bab 42**];

“hari kehadiran” ertinya hari yang ditetapkan dalam mana-mana saman atau prosiding lain bagi kehadiran defendan atau mana-mana hari lain yang ditetapkan bagi pendengaran prosiding itu;

“*lien*” ertinya suatu hak atas harta seseorang penghutang penghakiman setakat keterhutangan itu;

“Mahkamah” atau “Mahkamah Syariah” mempunyai erti yang diberikan kepadanya dalam Ordinan Mahkamah Syariah, 2001 [**Bab 42**];

“Majlis” mempunyai erti yang diberikan kepadanya dalam Ordinan Majlis Islam Sarawak, 2001 [**Bab 41**];

“notis” ertinya notis bertulis melainkan jika dalam apa-apa hal diperintahkan selainnya oleh Mahkamah;

“orang belum dewasa” ertinya seseorang yang belum mencapai umur lapan belas tahun;

“orang tak berkeupayaan” termasuklah seseorang budak, seseorang orang yang tak sempurna akal dan seseorang yang ditegah menguruskan hartanya;

“Peguam Syarie” ertinya seseorang yang diterima masuk sebagai Peguam Syarie di bawah seksyen 28 Ordinan Mahkamah Syariah, 2001 [*Bab 42*];

“pemiutang penghakiman” ertinya orang yang berhak menguatkuasakan penghakiman bagi pembayaran wang sama ada secara ansuran atau selainnya;

“Pendaftar” ertinya Ketua Pendaftar Mahkamah Rayuan Syariah, Pendaftar Mahkamah Tinggi Syariah, atau Penolong Pendaftar Mahkamah Rendah Syariah, mengikut mana-mana yang berkenaan, yang dilantik di bawah seksyen 9 Ordinan Mahkamah Syariah, 2001 [*Bab 42*];

“penghakiman” termasuklah alasan penghakiman;

“penghutang penghakiman” ertinya orang yang bertanggung di bawah mana-mana penghakiman bagi pembayaran wang;

“terjemahan diperakukan” ertinya terjemahan apa-apa dokumen yang diperakui betul oleh pegawai Mahkamah atau oleh mana-mana orang lain yang diterima oleh Mahkamah.

(2) Semua perkataan dan ungkapan yang digunakan dalam Ordinan ini dan tidak ditakrifkan dalam Ordinan ini tetapi ditakrifkan dalam Ordinan Majlis Islam Sarawak, 2001 [*Bab 41*], Ordinan Mahkamah Syariah, 2001 [*Bab 42*], Ordinan Undang-Undang Keluarga Islam, 2001 [*Bab 43*] atau mana-mana undang-undang bertulis lain yang sedang berkuat kuasa hendaklah mempunyai erti yang diberikan kepadanya setakat yang pengertiannya itu tidak bercanggah dengan Undang-Undang Islam secara menyeluruh.

(3) Bagi mengelakkan keraguan tentang identiti (atau pentafsiran perkataan-perkataan dan ungkapan-ungkapan yang digunakan dalam Ordinan ini yang disenaraikan dalam Jadual Pertama, rujukan bolehlah dibuat kepada tulisan Arab bagi perkataan-perkataan dan ungkapan-ungkapan itu yang ditunjukkan bersetentangan dengannya dalam Jadual itu.

Tajuk am borang

4. Tiap-tiap dokumen, termasuk borang, yang difailkan di Mahkamah hendaklah mempunyai tajuk am seperti dalam Borang MS 1.

BAHAGIAN II**KESAN KETAKPATUHAN****Ketakpatuhan**

5. Ketakpatuhan mana-mana peruntukan Ordinan ini atau mana-mana kaedah yang dibuat di bawahnya tidaklah membatalkan mana-mana prosiding melainkan jika Mahkamah memerintahkan sedemikian, tetapi Mahkamah boleh, atas kehendaknya sendiri atau atas permohonan mana-mana pihak, mengetepikan mana-mana prosiding keseluruhannya atau sebahagiannya sebagai tak teratur, atau memerintahkan supaya apa-apa pindaan dibuat atas apa-apa terma yang difikirkannya adil.

Permohonan untuk mengetepikan kerana ketakteraturan

6. Apa-apa permohonan untuk mengetepikan apa-apa prosiding, langkah yang diambil dalam apa-apa prosiding atau apa-apa dokumen, penghakiman atau perintah dalamnya kerana ketakteraturan tidaklah boleh dibenarkan melainkan jika permohonan itu dibuat dalam masa yang munasabah dan sebelum pihak yang memohon itu telah mengambil apa-apa langkah baru selepas menyedari tentang ketakteraturan itu.

BAHAGIAN III**CARA MEMULAKAN PROSIDING MAL****BAB 1****AM****Cara memulakan prosiding mal**

7.—(1) Tertakluk kepada subseksyen (2) atau mana-mana undang-undang bertulis lain, tiap-tiap prosiding mal di Mahkamah hendaklah dimulakan dengan saman.

(2) Semua prosiding berkenaan dengan mana-mana perkara yang dinyatakan dalam Jadual Kedua hendaklah dimulakan dengan permohonan.

BAB 2

SAMAN

Bentuk saman

8. Tiap-tiap saman—

(a) hendaklah dalam Borang MS 2; dan *borang*

(b) hendaklah disertakan dengan suatu pernyataan tuntutan yang hendaklah mematuhi kehendak seksyen 63. — *borang*

Salinan saman

9. Tiap-tiap saman terhadap seorang defendan hendaklah dikemukakan untuk difailkan dalam tiga salinan dan suatu salinan tambahan hendaklah dikemukakan bagi tiap-tiap defendan tambahan.

Pengeluaran dan penyampaian

10.—(1) Pendaftar hendaklah memeriksa saman dan—

(a) jika saman itu berbentuk sempurna; dan

(b) jika plaintif telah membayar fi yang ditetapkan, termasuk fi bagi penyampaian sekiranya penyampaian oleh Mahkamah diperlukan,

Pendaftar hendaklah memberikan suatu nombor siri padanya, memeteraikan, menandatangani dan mengeluarkannya.

(2) Jika Pendaftar berpendapat bahawa saman itu tidak sempurna bentuknya, dia boleh menolak saman itu atau mengarahkan supaya saman itu dipinda.

Masa penyampaian

11.—(1) Bagi maksud penyampaian, setiap saman hendaklah sah pada mulanya selama dua belas bulan bermula dari tarikh pengeluarannya.

(2) Jika sesuatu saman belum lagi disampaikan kepada defendan dalam tempoh yang dinyatakan dalam subseksyen (1), suatu permohonan boleh dibuat kepada Mahkamah untuk melanjutkan tempoh keesahan saman itu sebelum tarikh habis tempoh saman itu atau mana-mana hari kemudian daripada itu, jika ada, sebagaimana yang dibenarkan oleh Mahkamah.

(3) Mahkamah boleh melalui perintah melanjutkan tempoh keesahan saman itu dari semasa ke semasa selama apa-apa tempoh, yang tidak melebihi dua belas bulan pada mana-mana satu ketika, yang bermula dari hari yang mengikuti hari saman itu akan, kalau tidak kerana lanjutan itu, habis tempohnya.

Kehilangan saman

12. Jika sesuatu saman hilang selepas dikeluarkan, Mahkamah boleh memerintahkan supaya dikeluarkan suatu saman baru yang mengandungi tarikh dan mempunyai kesan yang sama seperti saman asal.

BAB 3

PERMOHONAN

Bentuk permohonan

13.—(1) Kecuali sebagaimana yang diperuntukkan kemudian daripada ini, tiap-tiap permohonan hendaklah dibuat melalui notis dalam Borang MS 3 dan disokong dengan affidavit yang diangkat sumpah mengikut Ordinan ini.

(2) Tiap-tiap permohonan hendaklah menyatakan dengan sepenuhnya jenis perintah yang dipohon, dan mengandungi fakta yang cukup terperinci untuk menyokong permohonan itu, dan melainkan jika Mahkamah memerintahkan selainnya, hendaklah disampaikan kepada semua pihak dan orang yang berkepentingan dalamnya.

(3) Dalam sesuatu permohonan, penentang hendaklah disebut sebagai responden.

Pemakaian seksyen 9, 10, 11 dan 12

14. Seksyen 9, 10, 11 dan 12 hendaklah terpakai, dengan apa-apa ubahsuaian yang perlu, berhubungan dengan sesuatu permohonan sebagaimana seksyen-seksyen itu terpakai berhubungan dengan saman.

Permohonan perceraian

15. Walau apa pun apa-apa jua dalam Bahagian ini, sesuatu permohonan untuk mendapatkan perceraian hendaklah dibuat mengikut tatacara yang ditetapkan dalam Ordinan Undang-Undang Keluarga Islam, 2001 [*Bab 43*] dan prosiding selanjutnya berkenaan dengannya hendaklah dijalankan mengikut Ordinan itu.

BAB 4**TUNTUTAN ATAU PEMBELAAN LISAN****Tuntutan atau pembelaan lisan**

16. Walau apa pun apa-apa jua dalam Ordinan ini, Mahkamah boleh, menurut budi bicaranya, membenarkan apa-apa tuntutan atau pembelaan dibuat secara lisan:

Dengan syarat bahawa dalam hal sedemikian Mahkamah hendaklah merekodkan butir-butir tuntutan atau pembelaan itu dengan mengambil kira kehendak Ordinan ini berhubungan dengan saman atau permohonan, mengikut mana-mana yang berkenaan.

(2) Mahkamah hendaklah menyampaikan suatu salinan rekod yang dibuat di bawah subseksyen (1) kepada pihak yang baginya butir-butir tuntutan atau pembelaan itu, mengikut mana-mana yang berkenaan, direkodkan.

(3) Apabila dia menerima rekod yang disebut dalam subseksyen (2), pihak yang kepadanya rekod itu disampaikan hendaklah—

(a) memperakui butir-butir yang terkandung dalamnya dengan menurunkan tandatangannya atau cap ibu jari kanannya pada rekod itu;

(b) menyediakan salinan yang mencukupi bagi rekod itu supaya satu salinan boleh disampaikan kepada setiap pihak lain dalam prosiding itu; dan

(c) menyampaikan satu salinan rekod itu kepada tiap-tiap pihak itu sekurang-kurangnya empat belas hari sebelum hari kehadiran.

(4) Jika Mahkamah membenarkan sesuatu tuntutan atau pembelaan dibuat mengikut subseksyen (1), Mahkamah hendaklah mengenakan apa-apa fi yang ditetapkan sebagai tambahan kepada apa-apa fi lain yang kena dibayar di bawah Ordinan ini.

BAHAGIAN IV

PIHAK-PIHAK

BAB 1

AM

Tafsiran

17. Dalam Bahagian ini, “plaintif” termasuklah pemohon dan “defendan” termasuklah responden.

Percantuman pihak

18.—(1) Dua orang atau lebih boleh dicantumkan sekali dalam satu tindakan sebagai plaintif atau defendan dengan kebenaran Mahkamah atau jika—

(a) tindakan-tindakan yang berasingan dibawa oleh atau terhadap setiap seorang daripada mereka, mengikut mana-mana yang berkenaan, dan soalan undang-undang atau fakta yang sama akan timbul dalam kesemua tindakan itu; dan

(b) segala hak untuk mendapatkan relief yang dituntut dalam tindakan itu, sama ada hak-hak itu bersesama, berasingan atau sebagai pilihan, adalah berkenaan dengan atau timbul daripada transaksi atau siri transaksi yang sama.

(2) Walau apa pun subseksyen (1), jika Mahkamah mendapati bahawa apa-apa percantuman boleh menyulitkan mana-mana defendan atau melengahkan perbicaraan atau selainnya menyusahkan, Mahkamah boleh, atas kehendaknya sendiri atau atas permohonan defendan, memerintahkan supaya diadakan perbicaraan yang berasingan atau membuat apa-apa perintah lain yang difikirkannya patut.

(3) Penghakiman boleh diberikan tanpa apa-apa pindaan kepada mana-mana plaintif bagi relief yang dia berhak mendapatnya, atau terhadap mana-mana seorang defendan atau lebih yang didapati bertanggung mengikut tanggungan mereka masing-masing.

Menukar pihak-pihak

19.—(1) Tertakluk kepada subseksyen (2), Mahkamah boleh, atas kehendaknya sendiri atau atas permohonan mana-mana pihak pada mana-mana peringkat prosiding, membatalkan, menggantikan atau menambahkan mana-mana pihak mengikut apa-apa cara dan atas apa-apa terma yang adil dan patut.

(2) Tiada seorang pun boleh dijadikan plaintif tanpa persetujuannya atau, jika dia tak berkeupayaan, tanpa persetujuan wakilnya yang hendaklah ditandakan secara bertulis atau mengikut apa-apa cara lain yang dibenarkan.

Kesalahcantuman dan ketakcantuman pihak

20.—(1) Tertakluk kepada subseksyen (2), pada mana-mana peringkat prosiding dalam apa-apa kausa atau perkara Mahkamah boleh, sebagaimana yang difikirkannya adil dan sama ada atas kehendaknya sendiri atau atas permohonan—

(a) memerintahkan supaya mana-mana pihak yang telah dijadikan suatu pihak dengan tak patut atau tak perlu, atau yang kerana apa-apa sebab telah terhenti menjadi pihak yang patut atau perlu, berhenti menjadi suatu pihak; atau

(b) memerintahkan supaya mana-mana pihak yang sepatutnya telah dicantumkan sebagai suatu pihak atau yang kehadirannya di hadapan Mahkamah adalah perlu untuk memastikan bahawa segala perkara yang dipertikaikan dalam kausa atau perkara itu boleh diputuskan dan dihakimi dengan berkesan dan lengkap ditambahkan sebagai suatu pihak.

(2) Tiada seorang pun boleh ditambahkan sebagai plaintif tanpa persetujuannya yang ditandakan secara bertulis atau mengikut apa-apa cara lain sebagaimana yang dibenarkan.

Pindaan dan penyampaian

21.—(1) Jika berlaku perubahan pihak semasa mana-mana prosiding belum selesai—

(a) tajuk prosiding itu hendaklah dipinda dengan sewajarnya; dan

(b) dokumen prosiding itu hendaklah disampaikan kepada mana-mana orang yang ditambahkan atau digantikan sebagai defendan melainkan jika dia bersetuju untuk mengetepikan penyampaian itu.

(2) Prosiding terhadap orang yang disebut dalam subseksyen (1)(b) hendaklah disifatkan telah dimulakan mulai tarikh penyampaian atau pengetepian itu, mengikut mana-mana yang berkenaan.

Pemberhentian tindakan

22. Dalam hal perkahwinan, kematian atau kebangkrapan mana-mana pihak—

(a) jika kausa tindakan itu tidak menakat mengikut Undang-Undang Islam, prosiding itu hendaklah terhenti, kecuali sebagaimana yang diperuntukkan dalam perenggan (c);

(b) jika kausa tindakan itu menakat atau berterusan mengikut Undang-Undang Islam, prosiding itu tidaklah terhenti atau menjadi cacat;

(c) dalam hal kematian selepas perbicaraan tamat tetapi sebelum penghakiman diumumkan atau dicatatkan, prosiding itu tidaklah terhenti, dan penghakiman boleh diumumkan atau dicatatkan.

Penurunan kepentingan

23.—(1) Dalam hal mana-mana penyerahhakan, pewujudan, perubahan, perpindahan atau penurunan kepentingan, harta pusaka, hakmilik atau tanggungan mana-mana pihak, antara permulaan mana-mana prosiding dengan penghakiman dalamnya, orang yang kepadanya atau padanya kepentingan, harta pusaka, hakmilik atau tanggungan itu telah diberikan atau turun boleh memohon supaya dia ditambahkan sebagai suatu pihak atau dijadikan suatu pihak bagi menggantikan suatu pihak yang lain, dan plaintif boleh mengikut cara

yang sama memohon untuk mendapatkan penambahan atau penggantian sedemikian, jika pihak yang berkenaan ialah defendan.

(2) Notis mana-mana permohonan di bawah subseksyen (1) hendaklah disampaikan kepada semua pihak.

(3) Jika suatu permohonan sepatutnya dibuat di bawah subseksyen (1) dan tidak dibuat dalam tempoh yang munasabah, Mahkamah boleh, atas kehendaknya sendiri atau atas permohonan mana-mana pihak, memerintahkan supaya pihak atau orang berkenaan membuat permohonan dalam suatu tempoh yang ditentukan, dan jika pihak atau orang itu ingkar boleh membatalkan atau membuang prosiding itu, atau memerintahkan supaya pihak atau orang berkenaan dihalang daripada membela, mengikut mana-mana yang berkenaan.

(4) Jika mana-mana perkara yang disebut dalam subseksyen (1) berlaku selepas penghakiman dan ada wang untuk manfaat prosiding itu di Mahkamah, Mahkamah boleh memerintahkan supaya disampaikan kepada mana-mana orang atau orang-orang apa-apa permohonan untuk mendapatkan suatu perintah bagi pembayaran daripada Mahkamah.

BAB 2

ORANG TAK BERKEUPAYAAN

Orang tak berkeupayaan

24. Mana-mana orang yang tak berkeupayaan boleh mendakwa atau didakwa melalui penjaga *ad litem*nya yang diluluskan dengan wajar oleh Mahkamah.

Persetujuan bagi pihak orang tak berkeupayaan

25. Sesuatu persetujuan yang diberikan atau pengetepian yang dibuat bagi pihak seorang orang tak berkeupayaan oleh penjaga *ad litem*nya dengan kelulusan Mahkamah hendaklah mengikat orang tak berkeupayaan itu.

Peruntukan am tentang ketakupayaan

26. Jika plaintif ialah seorang orang tak berkeupayaan—

(a) tiada penyelesaian atau kompromi boleh menjadi sah tanpa keizinan Mahkamah;

(b) semua wang atau harta lain yang diperolehi untuk plaintif dalam, atau berbangkit daripada, tindakan hendaklah dibayar ke dalam Mahkamah atau didepositkan di Mahkamah melainkan jika Mahkamah memerintahkan selainnya.

Prosiding luar aturan

27. Apa-apa prosiding yang diambil oleh atau terhadap seseorang orang tak berkeupayaan yang tidak menurut Ordinan ini atau Undang-Undang Islam hendaklah dibuang dan apa-apa penghakiman atau perintah yang dibuat dalam prosiding itu boleh diketepikan.

Pemecatan penjaga *ad litem*

28.—(1) Mahkamah boleh dengan alasan yang mencukupi mengikut Undang-Undang Islam memecat mana-mana penjaga *ad litem* dan menggantikannya dengan orang lain, iaitu seseorang yang layak dan sesuai dan sanggup bertindak.

(2) Mahkamah boleh melantik seseorang daripada pegawainya untuk menjadi seorang penjaga *ad litem*.

Plaintif belum dewasa mencapai umur dewasa

29.—(1) Seseorang plaintif belum dewasa hendaklah, apabila mencapai umur dewasa semasa prosiding belum selesai, sama ada menarik balik prosiding itu sebelum mengambil apa-apa langkah dalam prosiding itu atau meneruskan prosiding itu.

(2) Tiada kebenaran untuk menarik balik diperlukan, tetapi Bahagian XIII hendaklah terpakai mengenai perkara itu.

(3) Jika plaintif belum dewasa menarik balik tuntutan, dia tidaklah bertanggung sendiri terhadap kos, melainkan jika Mahkamah memerintahkan selainnya.

(4) Jika ada lebih daripada seorang plaintif, plaintif belum dewasa itu tidak berhak menarik balik tuntutan tanpa kebenaran Mahkamah, tetapi boleh memohon kepada Mahkamah untuk mengeluarkan namanya atau, jika dia ialah pihak yang perlu dalam prosiding itu, memotong namanya sebagai plaintif dan menjadikannya sebagai defendan, atas apa-apa terma yang ditentukan oleh Mahkamah.

(5) Jika prosiding itu diteruskan, plaintif belum dewasa itu hendaklah memohon untuk meminda tajuk prosiding itu dan Mahkamah bolehlah meminda tajuk itu dan melepaskan penjaga *ad litem*nya.

Defendan belum dewasa mencapai umur dewasa

30. Jika seseorang defendan belum dewasa mencapai umur dewasa semasa prosiding belum selesai, sama ada dia atau penjaga *ad litem*nya boleh memfailkan affidavit bagi membuktikan kedewasaan itu dan sesudah itu tajuk prosiding itu hendaklah dipinda, dan penjaga *ad litem* itu hendaklah dilepaskan, tertakluk kepada apa-apa soal mengenai kos yang disebabkan oleh kecuaiannya atau salah laku penjaga itu.

BAHAGIAN 3 ORANG MISKIN

Permohonan untuk mendakwa atau membela sebagai seorang miskin

31.—(1) Mana-mana orang yang berhasrat untuk memulakan atau membela apa-apa tindakan atau prosiding lain mengikut haknya sendiri, dan tidak berupaya untuk membayar fi Mahkamah bagi tindakan atau prosiding itu, boleh memohon kepada Mahkamah bagi mendapatkan kebenaran untuk mendakwa atau membela sebagai orang miskin.

(2) Permohonan di bawah subseksyen (1) hendaklah dibuat dalam Borang MS 4 dan disokong dengan affidavit yang mengandungi butir-butir yang berikut:

- (a) nama, tempat tinggal dan pekerjaannya;
- (b)akuan bahawa dia tidak berupaya untuk membayar fi Mahkamah dalam prosiding itu; dan
- (c) segala fakta material kes itu.

(3) Affidavit itu hendaklah disediakan oleh pemohon atau oleh seorang pegawai Mahkamah yang berkenaan dan hendaklah ditentusahkan di hadapan seorang Hakim atau Pendaftar.

(4) Jika Mahkamah berpuas hati—

(a) bahawa pemohon tidak berupaya untuk membayar fi Mahkamah dalam prosiding itu; dan

(b) bahawa pemohon mempunyai kausa tindakan atau pembelaan yang baik, mengikut mana-mana yang berkenaan,

maka Mahkamah hendaklah membuat suatu perintah membenarkan pemohon (kemudian daripada ini disebut “orang miskin”) untuk mendakwa atau membela, mengikut mana-mana yang berkenaan, sebagai orang miskin.

(5) Jika suatu perintah dibuat di bawah subseksyen (4), saman dan proses lain dalam tindakan atau prosiding lain itu dan catatan yang relevan dalam buku kausa hendaklah ditanda “orang miskin”.

(6) Jika Mahkamah tidak berpuas hati sedemikian, Mahkamah hendaklah menolak permohonan itu dan tiada rayuan boleh dibuat terhadap penolakan itu.

Orang miskin tidak boleh memberhentikan, dsb., tindakan atau prosiding tanpa kebenaran

32. Orang miskin tidak boleh memberhentikan, menyelesaikan atau mengkompromikan tindakan atau prosiding lain tanpa kebenaran Mahkamah.

Kos

33. Melainkan jika diperintahkan selainnya oleh Mahkamah, tiada orang miskin boleh bertanggungjawab membayar kos kepada mana-mana pihak, atau berhak menerima daripada mana-mana pihak lain apa-apa kos selain perbelanjaan sebenar yang dilakukan dalam perjalanan prosiding itu.

BAHAGIAN V PEGUAM SYARIE

Wakalah

34.—(1) Pelantikan seseorang Peguam Syarie hendaklah dilafazkan oleh orang yang melantiknya, dan diterima oleh Peguam Syarie yang dilantik sedemikian, di hadapan Mahkamah atau Pendaftar.

(2) Jika seorang Peguam Syarie telah menerima pelantikannya di bawah subseksyen (1), dia hendaklah, sebelum mengambil apa-apa langkah dalam prosiding itu, memfailkan suatu wakalah dalam Borang MS 5.

Penyampaian kepada Peguam Syarie

35. Jika seorang Peguam Syarie mewakili lebih daripada satu pihak dalam apa-apa prosiding, penyampaian satu salinan apa-apa dokumen kepada Peguam Syarie itu hendaklah menjadi penyampaian yang cukup kepada semua pihak.

Menukar Peguam Syarie

36.—(1) Jika suatu pihak berhasrat menukar Peguam Syariennya, dia hendaklah memfailkan suatu notis penukaran dalam Borang MS 6 dan menyampaikan suatu salinan notis itu kepada semua pihak.

(2) Seksyen 34 hendaklah terpakai berhubungan dengan penukaran Peguam Syarie sebagaimana seksyen itu terpakai berhubungan dengan pelantikan Peguam Syarie.

Pelepasan Peguam Syarie

37. Jika suatu pihak berhasrat melepaskan Peguam Syariennya, dia hendaklah memfailkan suatu notis pelepasan dalam Borang MS 7 dan menyampaikan suatu salinan notis itu kepada semua pihak.

Pelepasan atas permohonan Peguam Syarie

38. Jika Peguam Syarie yang mewakili sesuatu pihak memohon untuk dilepaskan, dia hendaklah memfailkan suatu notis penarikan diri dalam Borang MS 8 dan menyampaikan suatu salinan notis itu kepada pihak yang diwakilinya.

Kematian

39. Wakalah seseorang Peguam Syarie hendaklah tamat dengan kematian Peguam Syarie itu atau pihak yang diwakilinya.

BAHAGIAN VI

PENYAMPAIAN

BAB 1

PENYAMPAIAN DALAM BIDANG KUASA

Alamat bagi penyampaian

40.—(1) Tertakluk kepada subseksyen (2), tiap-tiap plaintif atau pemohon dan tiap-tiap orang yang memfailkan suatu saman atau dokumen lain dalam mana-mana prosiding, selain seorang pegawai Mahkamah yang bertindak demikian, dan mana-mana orang lain yang diperintahkan oleh Mahkamah untuk berbuat demikian hendaklah memberikan alamat bagi penyampaian di dalam Negeri.

(2) Jika mana-mana plaintif, pemohon atau orang lain itu diwakili oleh seorang Peguam Syarie, alamat Peguam Syarie itu hendaklah menjadi alamat bagi penyampaian.

Cara penyampaian

41.—(1) Tertakluk kepada Bahagian ini, sesuatu saman atau dokumen lain hendaklah disampaikan ke diri, dan hendaklah dilaksanakan dengan menyerahkan saman atau dokumen lain itu, atau dengan mengemukakannya untuk diperiksa dan menyerahkan suatu salinan saman atau dokumen lain itu kepada orang yang kepadanya saman atau dokumen lain itu hendak disampaikan.

(2) Bagi maksud subseksyen (1), suatu salinan yang mengandungi meterai Mahkamah dan tandatangan Pendaftar hendaklah disifatkan sebagai suatu saman atau dokumen asal.

(3) Penyampaian sesuatu saman atau dokumen lain hendaklah dilaksanakan oleh pegawai Mahkamah atau mana-mana orang lain.

Ketakterimaan

42. Jika orang yang kepadanya sesuatu saman atau dokumen lain dikehendaki disampaikan enggan menerima saman atau dokumen lain itu atau salinannya, maka saman atau dokumen lain atau salinannya itu bolehlah ditinggalkan berhampiran dengannya dan perhatiannya diarahkan kepada saman, dokumen lain atau salinannya itu.

Penyampaian kepada Peguam Syarie

43. Sesuatu saman atau dokumen lain boleh disampaikan kepada Peguam Syarie mana-mana pihak yang telah memfailkan wakalah mengikut seksyen 34 kecuali sebagaimana yang diperuntukkan selainnya oleh Ordinan ini.

Penyampaian di alamat bagi penyampaian

44. Sesuatu saman atau dokumen lain yang diserahkan di alamat bagi penyampaian mana-mana orang hendaklah disifatkan sebagai telah disampaikan kepada orang itu.

Hari kehadiran

45.—(1) Sesuatu saman yang memulakan suatu tindakan hendaklah disampaikan tidak kurang daripada tujuh hari genap sebelum hari kehadiran, melainkan jika Mahkamah memerintahkan selainnya.

(2) Tertakluk kepada Ordinan ini atau mana-mana undang-undang bertulis lain, notis bagi semua prosiding lain hendaklah notis dua hari genap, melainkan jika Mahkamah memerintahkan selainnya.

(3) Hari kehadiran boleh diubah oleh Pendaftar, jika perlu.

Tempat dan masa penyampaian

46.—(1) Penyampaian boleh dilaksanakan di mana-mana tempat, pada mana-mana hari dan pada bila-bila masa pada waktu siang atau malam.

(2) Penyampaian selepas pukul 4.00 petang hendaklah biasanya disifatkan sebagai telah dilaksanakan pada hari berikutnya.

(3) Penyampaian yang dilaksanakan selepas pukul 12.00 tengah hari pada hari sebelum, atau pada bila-bila masa pada hari kelepasan mingguan atau pada bila-bila masa pada mana-mana hari kelepasan am, hendaklah disifatkan sebagai telah dilaksanakan pada hari yang mengikuti hari kelepasan itu.

Kes khas

47.—(1) Penyampaian kepada seseorang orang tak berkeupayaan hendaklah dibuat kepada penjaga *ad litemnya*, jika ada.

(2) Walau apa pun subseksyen (1), Mahkamah boleh, atas permohonan, memerintahkan supaya penyampaian kepada seseorang orang tak berkeupayaan dibuat kepada mana-mana orang lain.

(3) Penyampaian kepada seseorang di dalam penjara hendaklah dibuat kepada pegawai yang menjaga penjara itu, yang hendaklah menyebabkan saman atau dokumen lain itu diberikan kepada orang itu.

(4) Penyampaian kepada mana-mana anggota Angkatan Tentera hendaklah dibuat kepada pegawai pemerintah atau adjutan unitnya, yang hendaklah menyebabkan saman atau dokumen lain itu diberikan kepada anggota itu.

Penyampaian ganti

48.—(1) Jika Mahkamah berpuas hati bahawa atas apa-apa alasan yang mencukupi saman atau dokumen lain itu tidak dapat disampaikan dengan cara biasa, Mahkamah boleh memerintahkan supaya saman atau dokumen lain itu disampaikan dengan cara menampalkan suatu salinannya di papan kenyataan Mahkamah dan juga di bangunan tempat orang yang kepadanya saman atau dokumen itu hendak disampaikan terakhir diketahui tinggal, atau mengikut apa-apa cara lain sebagaimana yang difikirkan patut oleh Mahkamah.

(2) Mahkamah boleh juga, dalam mana-mana hal yang termasuk dalam subseksyen (1), membuat perintah supaya penyampaian dibuat melalui iklan dalam mana-mana akhbar atau akhbar-akhbar tempatan sebagaimana yang difikirkan patut oleh Mahkamah.

(3) Penyampaian ganti hendaklah mempunyai kesan yang sama seperti penyampaian ke diri.

(4) Dalam hal penyampaian ganti, Mahkamah hendaklah, jika perlu, menetapkan masa bagi pihak berkenaan itu hadir di Mahkamah.

(5) Tiada perintah bagi penyampaian ganti boleh dibuat berkenaan dengan—

(a) sesuatu sepina; atau

(b) apa-apa dokumen yang memulakan prosiding bagi penangkapan atau pengkomitan mana-mana orang.

(6) Apa-apa permohonan bagi mendapatkan perintah di bawah seksyen ini hendaklah disokong dengan affidavit yang menyatakan fakta yang menjadi asas permohonan itu.

Bukti penyampaian

49.—(1) Penyampaian saman atau dokumen lain boleh, melainkan jika Mahkamah memerintahkan selainnya, dibuktikan melalui affidavit orang yang melaksanakan penyampaian dan, jika penyampaian itu adalah ke diri dan orang yang kepadanya saman atau dokumen lain itu hendak disampaikan tidak dikenalnya sendiri, melalui affidavit orang yang mengecamkan orang yang kepadanya saman atau dokumen itu hendak disampaikan.

(2) Orang yang kepadanya saman atau dokumen itu disampaikan hendaklah menandatangani suatu pengakuteraan penyampaian, tetapi keengganan atau ketakupayaannya menandatangani sedemikian tidaklah menjejaskan keesahan penyampaian itu.

Mengubah perintah

50. Suatu perintah bagi penyampaian, atau bagi penyampaian ganti, boleh diubah oleh Mahkamah.

Mengeluarkan waran sebagai ganti atau tambahan kepada saman

51. Mahkamah boleh, dalam mana-mana hal yang Mahkamah berkuasa mengeluarkan saman bagi kehadiran mana-mana orang, setelah merekodkan alasannya, mengeluarkan waran untuk menangkapnya—

(a) jika, sama ada sebelum atau selepas saman dikeluarkan tetapi sebelum masa yang ditetapkan bagi kehadirannya, Mahkamah berpendapat ada alasan untuk mempercayai bahawa dia telah melarikan diri atau tidak akan mematuhi saman itu; atau

(b) jika, pada masa itu, dia tidak hadir dan saman itu dibuktikan telah disampaikan dengan sempurna dalam masa yang mencukupi bagi memastikan kehadirannya mengikut saman itu dan tiada alasan yang munasabah diberikan bagi ketakhadiran itu.

BAB 2

PENYAMPAIAN DI LUAR BIDANG KUASA

Bila dibenarkan

52.—(1) Mahkamah boleh memerintahkan penyampaian sesuatu saman atau permohonan di luar bidang kuasa—

(a) jika keseluruhan hal-perkara tindakan adalah berhubungan dengan harta tak alih yang terletak di dalam Negeri;

(b) jika apa-apa relief diminta terhadap mana-mana orang yang berdomisil atau biasanya bermastautin atau menjalankan perniagaan di dalam Negeri;

(c) jika, tindakan itu dibawa dengan sepatutnya terhadap seseorang yang kepadanya penyampaian dibuat dengan sempurna di dalam Negeri, orang di luar Negeri ialah suatu pihak yang patut atau perlu dalam tindakan itu; atau

(d) jika dalam apa-apa hal yang berbangkit daripada perkahwinan, kemastautinan salah satu pihak kepada perkahwinan itu pada masa permohonan itu ialah di dalam Negeri.

(2) Tertakluk kepada seksyen 54, apa-apa perintah yang memberikan kebenaran untuk melaksanakan penyampaian di luar bidang kuasa di luar Malaysia hendaklah mengarahkan caranya penyampaian itu hendak dilaksanakan dan bagaimana penyampaian itu boleh dibuktikan.

Bentuk perintah

53. Suatu perintah bagi penyampaian di luar bidang kuasa hendaklah menetapkan hari kehadiran orang yang kepadanya penyampaian hendak dibuat dan Mahkamah hendaklah mengambil kira dan boleh menghendaki keterangan tentang cara perhubungan dan pengangkutan.

Cara penyampaian di luar bidang kuasa di dalam Malaysia

54.—(1) Apa-apa saman atau permohonan bagi penyampaian di luar bidang kuasa di dalam Malaysia bolehlah dihantar kepada mana-mana Mahkamah yang mempunyai bidang kuasa di dalam kawasan tempatan di mana orang yang kepadanya saman atau dokumen itu hendak disampaikan dikatakan berada.

(2) Saman atau permohonan yang hendak disampaikan itu boleh dihantar melalui pos atau selainnya bersama dengan permintaan bertulis bagi penyampaian yang ditandatangani oleh Hakim atau Pendaftar.

Perubahan perintah

55. Sesuatu perintah bagi penyampaian di luar bidang kuasa boleh diubah oleh Mahkamah.

BAHAGIAN VII**INTERPLIDER****Hak mendapatkan relief dengan cara interplider**

56.—(1) Jika—

(a) seseorang bertanggung berkeñaan dengan apa-apa hutang atau berkeñaan dengan apa-apa wang, barang atau harta alih lain dan dia didakwa atau dia menjangka bahawa dia akan didakwa mengenai atau berkeñaan dengan hutang, wang, barang atau harta itu oleh dua orang atau lebih yang membuat tuntutan yang bertentangan berkeñaan dengannya; atau

(b) tuntutan dibuat untuk mendapatkan apa-apa wang, barang atau harta alih lain yang diambil atau dicadangkan hendak diambil oleh bailif dalam pelaksanaan apa-apa penghakiman, atau untuk mendapatkan hasil atau nilai apa-apa barang atau harta sedemikian oleh seseorang selain orang yang terhadapnya penghakiman itu dikeluarkan,

maka orang yang bertanggung atau bailif itu boleh memohon kepada Mahkamah untuk mendapatkan relief dengan cara interplider.

Tuntutan untuk mendapatkan barang, dsb. yang diambil dalam pelaksanaan

57. Mana-mana orang yang membuat tuntutan untuk mendapatkan atau berkenaan dengan apa-apa wang, barang atau harta alih lain yang diambil atau dicadangkan hendak diambil dalam pelaksanaan apa-apa penghakiman, atau untuk mendapatkan hasil atau nilai apa-apa barang atau harta sedemikian, hendaklah memberikan notis tuntutannya dalam Borang MS 9 kepada bailif yang dipertanggungjawabkan dengan pelaksanaan penghakiman itu dan hendaklah memasukkan dalam notisnya suatu pernyataan tentang alamatnya, dan alamat itu hendaklah menjadi alamat untuk penyampaian kepadanya.

(2) Apabila menerima suatu tuntutan yang dibuat di bawah subseksyen (1), bailif hendaklah dengan serta-merta memberikan notis mengenai tuntutan itu dalam Borang MS 10 kepada pemiutang pelaksanaan dan pemiutang pelaksanaan itu hendaklah, dalam masa empat hari selepas menerima notis itu, memberikan notis dalam Borang MS 11 kepada bailif memberitahunya sama ada dia mengaku atau mempertikaikan tuntutan itu.

(3) Jika—

(a) bailif menerima suatu notis daripada pemiutang pelaksanaan di bawah subseksyen (2) yang mempertikaikan tuntutan itu, atau pemiutang pelaksanaan tidak, dalam tempoh yang disebut dalam subseksyen itu, memberikan notis yang dikehendaki itu; dan

(b) tuntutan yang dibuat di bawah seksyen ini tidak ditarik balik,

maka bailif boleh memohon kepada Mahkamah untuk mendapatkan relief di bawah Bahagian ini.

(4) Seorang bailif yang menerima notis daripada pemiutang pelaksanaan di bawah subseksyen (2) yang mengakui tuntutan yang dibuat di bawah seksyen ini hendaklah menarik diri daripada pemilikan wang, barang atau harta tak alih yang dituntut itu.

Cara membuat permohonan

58.—(1) Sesuatu permohonan untuk mendapatkan relief di bawah Bahagian ini hendaklah dibuat melalui saman dalam Borang MS 12 atau MS 13, mengikut mana-mana yang sesuai.

(2) Tertakluk kepada subseksyen (3), suatu saman di bawah seksyen ini hendaklah disokong dengan affidavit yang menyatakan bahawa pemohon itu—

(a) tidak menuntut apa-apa kepentingan dalam hal perkara yang dipertikaikan selain caj atau kos;

(b) tidak berpakat-sulit dengan mana-mana pihak menuntut dalam hal perkara itu; dan

(c) sanggup membayar atau memindahkan hal perkara itu ke dalam Mahkamah atau membereskannya sebagaimana yang diarahkan oleh Mahkamah.

(3) Jika pemohon ialah seorang bailif, dia tidak boleh memberikan apa-apa affidavit yang disebut dalam subseksyen (2) melainkan jika diperintahkan selainnya oleh Mahkamah.

Penyampaian saman

59.—(1) Melainkan jika diperintahkan selainnya oleh Mahkamah, saman yang disebut dalam seksyen 58 hendaklah disampaikan ke diri sekurang-kurangnya tujuh hari sebelum hari kehadiran.

(2) Saman interplider hendaklah dalam salah satu bentuk dalam Borang MS 14.

Kuasa Mahkamah yang mendengar saman

60.—(1) Jika, semasa mendengar saman di bawah Bahagian ini, semua orang yang membuat tuntutan yang bertentangan dalam hal perkara yang dipertikaikan itu (kemudian daripada ini disebut “pihak-pihak menuntut” dalam Bahagian ini) hadir, maka Mahkamah boleh memerintahkan—

(a) supaya mana-mana pihak menuntut dijadikan defendan dalam mana-mana tindakan yang belum selesai mengenai hal perkara yang dipertikaikan itu sebagai menggantikan atau sebagai tambahan kepada pemohon yang memohon relief di bawah Bahagian ini; atau

(b) supaya sesuatu isu antara pihak-pihak menuntut itu dinyatakan dan dibicarakan dan boleh mengarahkan yang mana antara pihak-pihak menuntut itu yang hendak dijadikan plaintif dan yang mana yang hendak dijadikan defendan.

(2) Jika—

(a) pemohon atas suatu saman di bawah Bahagian ini ialah seorang bailif;

(b) semua pihak menuntut bersetuju atau mana-mana antara mereka meminta sedemikian; atau

(c) soalan yang menjadi isu antara pihak-pihak menuntut ialah soalan undang-undang dan fakta-faktanya tidak dipertikaikan,

maka Mahkamah boleh memutuskan secara langsung soalan yang menjadi isu antara pihak-pihak menuntut itu dan membuat suatu perintah dengan sewajarnya atas apa-apa terma yang difikirkannya adil.

Kuasa lain

61. Tertakluk kepada Bahagian ini, Mahkamah boleh dalam atau bagi maksud mana-mana prosiding interplider membuat apa-apa perintah tentang kos atau apa-apa perkara lain sebagaimana yang difikirkannya adil.

Perbicaraan isu interplider

62.—(1) Bahagian XV hendaklah, dengan apa-apa ubahsuaian yang perlu, terpakai berhubungan dengan isu interplider sebagaimana ia terpakai berhubungan dengan apa-apa kausa atau perkara lain.

(2) Mahkamah yang membicarakan isu interplidier boleh memberikan apa-apa penghakiman atau membuat apa-apa perintah yang akan dapat dengan muktamadnya membereskan segala soalan yang berbangkit dalam prosiding interplidier itu.

(3) Penghakiman itu hendaklah dalam salah satu bentuk dalam Borang MS 15.

BAHAGIAN VIII

PLIDING

Pernyataan tuntutan

63.—(1) Tiap-tiap pernyataan tuntutan hendaklah ditandatangani oleh plaintif atau Peguam Syariahnya dan hendaklah mengandungi—

(a) suatu pernyataan yang ringkas lagi padat, dalam perenggan-perenggan yang bernombor, tentang fakta-fakta yang dijadikan sandaran oleh plaintif dan menunjukkan kausa tindakannya, termasuk butir-butir mengenai apa-apa sifat khas yang atasnya plaintif mendakwa, jika ada;

(b) butir-butir tuntutan yang mencukupi;

(c) suatu pernyataan tentang relief yang dituntut; dan

(d) butir mengenai apa-apa permohonan lain.

(2) Jika lebih daripada satu kausa tindakan dijadikan sandaran, alasan bagi setiap satu tindakan dan relief yang dituntut berdasarkan kausa itu hendaklah dinyatakan secara berasingan.

Defendan hendaklah menyampaikan pembelaan

64.—(1) Defendan yang mempertikaikan tanggungannya bagi keseluruhan atau sebahagian daripada mana-mana tuntutan dalam tindakan itu boleh,—

(a) pada bila-bila masa sebelum hari kehadiran, menyampaikan kepada plaintif suatu pembelaan; atau

(b) hadir pada hari kehadiran dan mempertikaikan tuntutan plaintif.

(2) Jika defendan hadir di Mahkamah dan mempertikaikan tuntutan plaintif, Mahkamah boleh memerintahkannya supaya menyampaikan suatu pembelaan dalam apa-apa tempoh masa yang diarahkannya.

(3) Pembelaan hendaklah dalam Borang MS 16.

Bentuk pembelaan

65.—(1) Tiap-tiap pembelaan hendaklah ditandatangani oleh defendan atau Peguam Syariyenya dan hendaklah—

(a) sama ada mengaku atau menafikan tiap-tiap pengataan fakta yang material dalam pernyataan tuntutan;

(b) menyatakan dengan ringkas lagi padat apa-apa fakta baru yang dijadikan sandaran oleh defendan sebagai pembelaan; dan

(c) membangkitkan dengan ringkas lagi padat dan tanpa hujah apa-apa perkara undang-undang yang perlu.

(2) Penafian di bawah subseksyen (1)(a) tidak boleh berbentuk mengelak tetapi hendaklah menjawab perkara isi.

Tuntutan balas

66.—(1) Tiap-tiap tuntutan balas hendaklah mengandungi perkara dan butir-butir yang sama seperti pernyataan tuntutan dan hendaklah ditandatangani oleh defendan atau Peguam Syariyenya.

(2) Tuntutan balas tidak boleh dibuat terhadap mana-mana orang yang pada ketika itu bukan pihak dalam tindakan itu, tetapi jika suatu tindakan balas dibuat, suatu perintah penyatuan boleh dibuat oleh Mahkamah.

Pembelaan terhadap tuntutan balas

67.—(1) Jika mana-mana defendan membuat tuntutan balas, plaintif hendaklah, jika dia berhasrat hendak membuat pembelaan terhadap tuntutan balas itu, memfailkan dan menyebabkan disampaikan kepada defendan suatu pembelaan kepada tuntutan balas itu dalam apa-apa tempoh masa yang diarahkan oleh Mahkamah.

(2) Jika plaintif tidak mematuhi subseksyen (1), seksyen 16 hendaklah terpakai seolah-olah plaintif ialah seorang defendan.

Pembelaan tawaran

68. Jika suatu pembelaan tawaran sebelum tindakan dibangkitkan, maka defendan hendaklah, apabila memfailkan pembelaannya, membayar ke dalam Mahkamah amaun yang dikatakan telah ditawarkan itu.

Jawapan

69. Mahkamah boleh, atas sebab yang mencukupi, memberikan kebenaran untuk memfailkan dan menyerahkan suatu jawapan kepada pembelaan, sama ada pembelaan itu ialah pembelaan terhadap suatu tuntutan atau tuntutan balas.

Keengganan menerima pliding dan pindaan

70. Mahkamah boleh enggan menerima atau boleh mengembalikan untuk dipinda mana-mana pliding yang tidak mematuhi kehendak Bahagian ini.

Butir-butir

71.—(1) Jika mana-mana pliding tidak mengandungi butir-butir yang mencukupi, Mahkamah boleh, atas kehendaknya sendiri atau atas permohonan mana-mana pihak, memerintahkan pihak yang bertanggungjawab supaya memfailkan dan menyebabkan disampaikan butir-butir lanjut dan jelas, dan boleh menggantungkan semua prosiding sehingga perintah itu dipatuhi.

(2) Butir-butir lanjut dan jelas boleh difailkan dan disampaikan atas permintaan tanpa perintah.

BAHAGIAN IX

PEMBAYARAN KE DALAM DAN DARIPADA MAHKAMAH

Pembayaran ke dalam Mahkamah

72.—(1) Defendan boleh membayar wang ke dalam Mahkamah sebagai penyelesaian tuntutan atau mana-mana bahagiannya dan boleh juga membayar ke dalam Mahkamah sejumlah wang berkenaan dengan kos.

(2) Defendan hendaklah memberikan notis kepada plaintif mengenai pembayaran ke dalam Mahkamah itu dan, jika pembayaran itu kurang daripada amaun yang dituntut, notis itu hendaklah menyatakan berkenaan dengan apa pembayaran itu dibuat.

Pembayaran daripada Mahkamah

73. Tertakluk kepada seksyen 26 dan 78, jika pembayaran ke dalam Mahkamah adalah sama dengan amaun yang dituntut atau plaintif memilih untuk menerimanya sebagai penyelesaian keseluruhan tuntutannya, amaun itu hendaklah dibayar daripada Mahkamah kepadanya, dan dia boleh mendapatkan penghakiman bagi kesemua kos yang sebenarnya dilakukan sebelum menerima notis pembayaran ke dalam Mahkamah itu, dan kos untuk mencatatkan penghakiman bagi kos itu, melainkan jika dibayar tanpa perintah.

Penyelesaian sebahagian

74. Jika pembayaran yang disebut dalam seksyen 73 adalah berkenaan dengan sebahagian daripada tuntutannya, plaintif boleh meneruskan tindakan berkenaan dengan bahagian yang lain itu.

Perintah bagi pembayaran daripada Mahkamah

75. Kecuali sebagaimana yang diperuntukkan selainnya dalam seksyen 72, 73 dan 74, wang yang dibayar ke dalam Mahkamah tidak boleh dibayar daripada Mahkamah tanpa perintah Mahkamah.

Kos

76. Jika wang telah dibayar ke dalam Mahkamah dan plaintif tidak mendapat penghakiman bagi apa-apa amaun yang lebih besar, kos yang dilakukan oleh defendan selepas pembayaran ke dalam Mahkamah itu hendaklah dibayar oleh plaintif.

Relief lain

77. Jika plaintif memohon relief selain pembayaran wang, dia bolehlah meneruskan tindakannya untuk mendapatkan relief yang lain itu walaupun apa-apa wang telah dibayar daripada Mahkamah kepadanya.

Tawaran

78. Jika pembayaran ke dalam Mahkamah dibuat dengan suatu pembelaan tawaran dan pembelaan itu disetujuterima, defendan adalah berhak untuk mendapatkan kos tindakan itu sepenuhnya dan wang yang dibayar ke dalam Mahkamah tidak boleh dibayar daripada Mahkamah tanpa perintah Mahkamah.

Tuntutan balas

79. Bahagian ini hendaklah, dengan apa-apa ubahsuaian yang perlu, terpakai bagi tuntutan balas.

BAHAGIAN X**PINDAAN****Pindaan kepada saman atau pliding**

80.—(1) Tertakluk kepada Bahagian ini, Mahkamah boleh, pada mana-mana peringkat prosiding, membenarkan plaintif meminda samannya, atau mana-mana pihak meminda plidingnya, atas apa-apa terma tentang kos atau selainnya sebagaimana yang adil dan mengikut apa-apa cara, jika ada, sebagaimana yang diarahkannya.

(2) Jika suatu permohonan kepada Mahkamah untuk mendapatkan kebenaran membuat pindaan yang disebut dalam subseksyen (1) dibuat selepas habis tempoh apa-apa tempoh had masa yang relevan yang berkuat kuasa pada tarikh pengeluaran saman itu, Mahkamah boleh, jika difikirkannya adil, memberikan kebenaran itu atas apa-apa terma yang difikirkannya patut.

(3) Tertakluk kepada subseksyen (2), mana-mana pihak dalam mana-mana prosiding boleh meminda plidingnya tanpa perintah Mahkamah pada bila-bila masa sebelum penyampaian kepada pihak yang satu lagi.

Pindaan kepada permohonan

81. Seksyen 80 hendaklah, dengan apa-apa ubahsuaian yang perlu, terpakai berhubungan dengan sesuatu permohonan sebagaimana seksyen itu terpakai berhubungan dengan saman dan pliding.

Prosiding cacat

82. Mahkamah boleh pada bila-bila masa, atas kehendaknya sendiri atau atas permohonan mana-mana pihak, dan atas apa-apa terma yang difikirkannya adil, memerintahkan supaya dibuat apa-apa pindaan bagi maksud—

(a) membetulkan apa-apa kecacatan atau ralat dalam mana-mana prosiding; atau

(b) menentukan soalan sebenar yang menjadi kontroversi atau bagi mencapai keadilan di antara pihak-pihak.

Cara membuat pindaan

83. Sesuatu pindaan hendaklah dibuat dengan memfailkan suatu salinan bersih dokumen yang dipinda, yang hendaklah menunjukkan pindaan yang telah dibuat, dan menyampaikan suatu salinan dokumen yang dipinda itu kepada pihak atau pihak-pihak yang satu lagi:

Dengan syarat bahawa, jika pindaan itu diperintahkan semasa perbicaraan atau pendengaran mana-mana tindakan atau prosiding, atau jika semua pihak hadir semasa pindaan itu dibuat, Mahkamah boleh, menurut budi bicaranya, meminda dokumen dalam fail Mahkamah dan penyampaian kepada pihak-pihak tidaklah perlu.

Keciciran atau peninggalan

84. Kesilapan tulis atau ralat yang berbangkit daripada kecaciran atau peninggalan tak sengaja boleh pada bila-bila masa dibetulkan oleh Mahkamah tanpa formaliti.

BAHAGIAN XI

PENZAHIRAN

Penzahiran dokumen dan fakta

85.—(1) Mahkamah boleh, jika perlu dan atas apa-apa terma yang difikirkannya adil, memerintahkan mana-mana pihak—

(a) menyatakan dengan bersumpah secara lisan atau dengan affidavit apakah dokumen yang ada atau pernah ada dalam milikan atau kuasanya berhubungan dengan perkara yang berkenaan, atau sama ada dia ada atau pernah ada dalam milikan atau kuasanya apa-apa dokumen atau dokumen-dokumen atau jenis dokumen tertentu, dan, dalam mana-mana hal itu, tempat tersimpannya mana-mana dokumen yang dahulunya berada dalam milikan atau kuasanya, tetapi sekarang ini tidak lagi berada dalam milikan atau kuasanya; atau

(b) mengemukakan apa-apa dokumen yang berada dalam milikan atau kuasanya.

(2) Jika pihak itu suatu badan, sama ada diperbadankan atau selainnya, seorang pegawainya boleh diperintahkan supaya mematuhi perintah atau arahan Mahkamah berkenaan dengan penzahiran apa-apa dokumen.

(3) Mahkamah boleh menggantung prosiding itu sementara menanti pematuan perintah atau arahan Mahkamah di bawah seksyen ini.

Pemeriksaan dokumen

86. Mana-mana pihak adalah berhak untuk memeriksa dan membuat salinan apa-apa dokumen dalam milikan atau kuasa pihak yang satu lagi dan yang disebut dalam mana-mana pliding, affidavit atau dokumen lain yang difailkan olehnya dalam prosiding itu atau semasa pemeriksaan lisan di bawah seksyen 85.

Komunikasi dan dokumen terlindung

87. Pengemukakan dan pemeriksaan dokumen di bawah Bahagian ini hendaklah tertakluk kepada peruntukan mana-mana undang-undang yang berhubungan dengan komunikasi dan dokumen terlindung.

Tiada rayuan terhadap perintah

88. Maka tiada rayuan boleh dibuat terhadap apa-apa perintah Mahkamah di bawah Bahagian ini kecuali dalam rayuan terhadap penghakiman kes itu pada keseluruhannya.

BAHAGIAN XII**PEMINDAHAN PROSIDING****Pemindahan prosiding ke suatu Mahkamah yang lain**

89.—(1) Jika Hakim mana-mana Mahkamah berpuas hati bahawa mana-mana prosiding di dalam Mahkamah itu boleh dengan lebih senang atau adil dibicarakan di dalam suatu Mahkamah yang lain, maka dia boleh memerintahkan supaya prosiding itu dipindahkan ke Mahkamah yang lain itu.

(2) Apa-apa pemindahan mana-mana prosiding di bawah subseksyen (1) boleh dibuat oleh Hakim atas kehendaknya sendiri atau atas permohonan mana-mana pihak melalui notis.

Tatacara mengenai pemindahan

90.—(1) Jika suatu perintah dibuat bagi pemindahan mana-mana prosiding daripada satu Mahkamah kepada satu Mahkamah yang lain, Mahkamah yang daripadanya prosiding itu dipindahkan hendaklah menghantar kepada Mahkamah yang kepadanya prosiding itu dipindahkan fail, segala dokumen, barang kes dan salinan diperakui bagi nota keterangan prosiding itu, jika ada.

(2) Mahkamah yang kepadanya prosiding itu dipindahkan boleh, atas kehendaknya sendiri atau atas permohonan mana-mana pihak, memberikan apa-apa arahan tentang perjalanan lanjut prosiding itu sebagaimana yang difikirkannya patut.

Kos mengenai pemindahan

91. Jika suatu perintah bagi pemindahan dibuat atas permohonan sesuatu pihak, maka kos yang dilakukan hendaklah menurut budi bicara Hakim.

Tatacara mengenai pemindahan daripada Mahkamah Tinggi Syariah kepada Mahkamah Rendah Syariah

92.—(1) Jika melalui suatu perintah Mahkamah Tinggi Syariah mana-mana prosiding diperintahkan supaya dipindahkan kepada Mahkamah Rendah Syariah, atau sesuatu isu diarahkan supaya dibicarakan di Mahkamah itu, Pendaftar hendaklah, apabila menerima perintah atau salinan diperakui bagi perintah itu, mencatatkan prosiding itu dalam Daftar Kes yang berkenaan, dan memberikan notis dalam Borang MS 17, sekurang-kurangnya empat belas hari sebelum hari kehadiran, kepada tiap-tiap pihak supaya hadir di hadapan Mahkamah untuk mendapatkan apa-apa arahan tentang perjalanan lanjut prosiding itu.

(2) Tertakluk kepada apa-apa arahan yang terkandung dalam perintah Mahkamah Tinggi Syariah, perbicaraan itu hendaklah diteruskan seolah-olah prosiding itu telah dimulakan di Mahkamah Rendah Syariah.

Tatacara mengenai pemindahan daripada Mahkamah Rendah Syariah kepada Mahkamah Tinggi Syariah

93. Jika suatu perintah dibuat oleh Mahkamah Tinggi Syariah bagi pemindahan mana-mana prosiding daripada Mahkamah Rendah Syariah kepada Mahkamah Tinggi Syariah, maka Penolong Pendaftar Mahkamah Rendah Syariah hendaklah menghantar kepada Pendaftar Mahkamah Tinggi Syariah fail, segala dokumen, barang kes dan salinan diperakui bagi nota keterangan prosiding itu, jika ada, dan hendaklah juga memberikan notis pemindahan itu dalam Borang MS 18 kepada tiap-tiap pihak dalam tindakan itu.

BAHAGIAN XIII**PENYELESAIAN, PENARIKAN BALIK DAN PEMBERHENTIAN****Penyelesaian tindakan**

94. Jika dengan persetujuan pihak-pihak suatu tindakan telah diselesaikan, Mahkamah boleh, pada bila-bila masa ~~sebelum kes itu~~ ~~pihak-pihak itu~~ merekodkan hakikat penyelesaian dengan terma-termannya, dan rekod penyelesaian itu hendaklah menjadi pembelaan dengan cara *res judicata* dalam prosiding kemudiannya bagi kausa tindakan yang sama atau bagi kausa tindakan yang pada matannya adalah sama.

Penarikan balik tuntutan

95.—(1) Plaintiff boleh, dengan kebenaran Mahkamah, pada bila-bila masa sebelum penghakiman, menarik balik mana-mana prosiding keseluruhannya atau sebahagiannya dengan memberikan notis dalam Borang MS 19 kepada Mahkamah dan menyampaikan satu salinan notis itu kepada defendan.

(2) Jika plaintiff menarik balik mana-mana prosiding di bawah subseksyen (1), defendan adalah berhak mendapat kos prosiding itu.

Kesan penarikan balik ke atas prosiding selanjutnya

96. Jika plaintiff telah menarik balik prosiding di bawah seksyen 95, dia tidak boleh kemudiannya membawa tindakan bagi kausa tindakan yang sama atau bagi kausa tindakan yang pada matannya adalah sama melainkan jika Mahkamah telah memberikan kebenaran untuk memulakan prosiding yang baru.

Penggantungan

97. Jika plaintiff telah menarik balik mana-mana prosiding di bawah seksyen 95 dan dia bertanggung membayar kos tindakan mana-mana pihak lain, maka, jika sebelum kos itu dibayar dia kemudiannya membawa suatu tindakan bagi kausa tindakan yang sama, atau bagi kausa tindakan yang pada matannya adalah sama, Mahkamah boleh memerintahkan supaya prosiding dalam tindakan itu digantung sehingga kos itu dibayar.

Penarikan balik pembelaan

98. Defendan boleh pada bila-bila masa dengan memberikan notis kepada plaintiff menarik balik pembelaannya atau mana-mana bahagian daripadanya dan hendaklah, dalam keadaan itu, dihalang daripada membela prosiding itu atau mana-mana bahagian daripadanya, mengikut mana-mana yang berkenaan.

Sulh

99. Pihak-pihak dalam apa-apa prosiding boleh, pada mana-mana peringkat prosiding itu, mengadakan *sulh* untuk menyelesaikan pertikaian mereka mengikut apa-apa kaedah yang ditetapkan atau, jika tiada kaedah sedemikian, mengikut Undang-Undang Islam.

BAHAGIAN XIV

KETERANGAN

BAB 1

AM

Keterangan hendaklah diambil secara lisan

• 100. Tertakluk kepada Ordinan ini dan Ordinan Keterangan Syariah, 2001 [*Bab 47*], apa-apa fakta yang dikehendaki dibuktikan pada perbicaraan apa-apa prosiding melalui keterangan pihak-pihak atau saksi-saksi hendaklah dibuktikan dengan memeriksa pihak-pihak atau saksi-saksi itu secara lisan di dalam Mahkamah terbuka.

Keterangan melalui afidavit

• 101. Mahkamah boleh, pada masa atau sebelum perbicaraan apa-apa prosiding, memerintahkan supaya afidavit mana-mana saksi dibacakan pada perbicaraan itu jika dalam hal keadaan kes itu adalah difikirkannya munasabah untuk memerintahkan sedemikian.

BAB 2

SEPINA

Permintaan bagi pengeluaran sepina

102.—(1) Sebelum suatu sepina dikeluarkan suatu permintaan dalam Borang MS 20 bagi pengeluaran sepina itu hendaklah difailkan di Mahkamah; dan permintaan itu hendaklah mengandungi nama dan alamat pihak yang meminta sepina itu dikeluarkan jika dia bertindak secara sendiri, atau nama firma dan alamat perniagaan Peguam Syarie pihak itu.

(2) Pengeluaran sesuatu sepina adalah terlaksana sebaik sahaja sepina itu dimeteraikan oleh seorang pegawai Mahkamah.

(3) Sesuatu sepina hendaklah mengikut salah satu bentuk dalam Borang MS 21, MS 22 atau MS 23, mengikut kehendak kes.

Bilangan orang dalam sepina

103.—(1) Tiap-tiap sepina, selain sepina supaya dokumen atau benda dikemukakan, boleh memasukkan nama dua orang atau lebih.

(2) Suatu sepina supaya dokumen atau benda dikemukakan hendaklah mengandungi nama seorang sahaja.

Sepina supaya dokumen dikemukakan

104. Mana-mana orang yang kepadanya disampaikan sepina supaya dia mengemukakan dokumen atau benda sahaja hendaklah dikira telah mematuhi secukupnya jika dia menyebabkan dokumen atau benda itu dikemukakan tanpa hadir sendiri.

Meminda sepina

105. Jika terdapat kesilapan pada nama atau alamat mana-mana orang dalam sesuatu sepina, dan jika sepina itu belum lagi disampaikan, pihak yang atas permintaannya sepina itu dikeluarkan boleh dengan cara memfailkan permintaan kali kedua di bawah seksyen 102(1) meminta supaya sepina itu dimeteraikan semula mengikut bentuk yang betul dengan diendorskan dengan perkataan "Dipinda dan dimeterai semula".

Penyampaian sepina

106. Melainkan jika diperintahkan selainnya oleh Mahkamah, sepina hendaklah disampaikan ke diri dan penyampaian itu tidaklah sah melainkan jika dilaksanakan dalam masa dua belas minggu selepas tarikh sepina itu dikeluarkan.

Jangka masa sepina

107. Sesuatu sepina akan terus berkuat kuasa sehinggalah tamat pendengaran yang menghendaki kehadiran saksi itu.

Rekod Mahkamah

108.—(1) Seseorang pegawai Mahkamah tidak boleh dikehendaki melalui sepina untuk mengemukakan rekod Mahkamah.

(2) Jika salinan asal mana-mana rekod Mahkamah atau mana-mana dokumen yang difailkan di Mahkamah itu dikehendaki atas apa-apa sebab khas, suatu permintaan bagi pengemukaannya bolehlah, atas permohonan pihak yang menghendakinya, dialamatkan oleh Pendaftar kepada Mahkamah itu.

(3) Tiada tanda boleh diletakkan pada mana-mana rekod atau dokumen yang dikemukakan di bawah seksyen ini.

Kehadiran banduan sebagai saksi atau pihak

109.—(1) Sesuatu permohonan untuk mendapatkan perintah supaya seseorang yang dikurung di dalam penjara dikemukakan di hadapan Mahkamah boleh dibuat kepada Mahkamah secara *ex parte* melalui notis dalam Borang MS 24 dan disokong dengan affidavit.

(2) Melainkan jika diperintahkan selainnya oleh Mahkamah, kos membawa saksi dalam jagaan selamat dari tempat tahanan ke Mahkamah dan balik hendaklah mula-mula sekali dibayar oleh pihak yang atas permohonannya perintah itu dikeluarkan dan hendaklah menjadi kos dalam kausa.

(3) Suatu perintah oleh Mahkamah supaya orang yang sedemikian dikemukakan hendaklah dalam Borang MS 25.

Penawaran perbelanjaan

110. Seseorang saksi tidak boleh dipaksa hadir berdasarkan suatu sepina melainkan jika sejumlah wang yang munasabah telah ditawarkan kepadanya untuk menampung perbelanjaannya pergi ke Mahkamah, berada di Mahkamah dan balik dari Mahkamah.

Affidavit mengenai penyampaian sepina

111. Suatu affidavit yang difailkan bagi maksud membuktikan penyampaian sesuatu sepina mestilah menyatakan bila, di mana, bagaimana dan oleh siapa penyampaian itu telah dilaksanakan.

BAB 3

AFIDAVIT

Membuat affidavit

112. Sesuatu affidavit yang hendak digunakan dalam mana-mana prosiding di Mahkamah hendaklah dibuat dengan sumpah—

(a) di dalam Negeri, di hadapan mana-mana Hakim Syarie atau Pendaftar;

(b) di Negeri lain di Malaysia, di hadapan Hakim Syarie atau Kadi, mengikut kehendak kes; dan

(c) di mana-mana tempat di luar Malaysia, di hadapan mana-mana pegawai Islam Kedutaan Malaysia atau Pejabat Pesuruhjaya Tinggi Malaysia atau Konsulat atau Misi Tetap di tempat itu yang diberi kuasa untuk mengendalikan sumpah.

Bentuk afidavit

113.—(1) Sesuatu afidavit hendaklah dalam Borang MS 26.

(2) Walau apa pun subseksyen (1), Mahkamah boleh, menurut budi bicaranya, menerima sesuatu afidavit walaupun terdapat apa-apa ketakteraturan dalam bentuknya.

Salinan dokumen hendaklah dilampirkan pada afidavit

114.—(1) Salinan apa-apa dokumen yang hendak digunakan berhubungan dengan sesuatu afidavit hendaklah dilampirkan pada afidavit itu sebagai barang kes.

(2) Sesuatu barang kes pada sesuatu afidavit hendaklah dikenal pasti melalui perakuan orang yang di hadapannya afidavit itu diangkat sumpah, dan perakuan itu hendaklah dalam Borang MS 27.

Menolak afidavit

115. Mahkamah boleh, menurut budi bicaranya, menolak mana-mana afidavit yang kandungannya sukar dibaca atau difahami, atau yang mengandungi apa-apa tulisan antara baris, pengubahan atau pemadaman atau apa-apa kecacatan bentuk yang lain.

Pindaan

116.—(1) Sesuatu afidavit yang telah difailkan tidak boleh dipinda kecuali bagi maksud membetulkan apa-apa kecacatan bentuk atau kesilapan tulis.

(2) Apa-apa pindaan yang dibuat di bawah subseksyen (1) hendaklah dibuat melalui affidavit pembetulan dan hendaklah difailkan sebelum perbicaraan.

(3) Sesuatu affidavit tambahan boleh difailkan sebelum perbicaraan.

Memfailkan affidavit

117.—(1) Tiada affidavit boleh difailkan selepas perbicaraan dimulakan kecuali dengan kebenaran Mahkamah.

(2) Tiada rayuan boleh dibuat terhadap keengganan Mahkamah untuk memberikan kebenaran di bawah subseksyen (1), kecuali dalam suatu rayuan terhadap keputusan kes pada keseluruhannya.

Pemeriksaan balas

118.—(1) Mana-mana pihak yang berhasrat mempertikaikan fakta yang dideposkan dalam affidavit boleh menyampaikan kepada pihak yang memfailkan affidavit itu notis tentang hasrat untuk memeriksa balas deponen itu, dan sesudah itu, jika deponen itu tidak dikemukakan bagi pemeriksaan balas, Mahkamah hendaklah, kecuali dalam hal keadaan khas, menolak atau tidak mengambil kira affidavit itu.

(2) Mahkamah boleh atas kehendaknya sendiri menghendaki kehadiran mana-mana deponen untuk diperiksa mengenai affidavitnya dan, jika dia tidak hadir, boleh menolak atau tidak mengambil kira affidavit itu.

BAHAGIAN XV PENDENGARAN

Pendengaran dalam Mahkamah

✓ 119. Kecuali sebagaimana yang diperuntukkan selainnya dalam Ordinan ini atau mana-mana undang-undang bertulis lain, semua prosiding yang dimulakan dengan saman hendaklah didengar dan diputuskan di dalam Mahkamah terbuka dan semua prosiding yang dimulakan dengan permohonan hendaklah didengar dan diputuskan di dalam Kamar.

Kehadiran

120.—(1) Mana-mana pihak boleh hadir sendiri atau melalui Peguam Syariannya, tetapi tiap-tiap pihak hendaklah hadir pada pendengaran itu kecuali jika dibenarkan selainnya oleh Mahkamah.

(2) Seorang yang tak berkeupayaan hendaklah hadir melalui penjaga *ad litem*nya.

Ketidakhadiran pihak

121.—(1) Jika, apabila mana-mana tindakan dipanggil untuk pendengaran,—

(a) tiada satu pihak pun hadir, Mahkamah boleh membuang tindakan itu;

(b) defendan tidak hadir, Mahkamah boleh, tertakluk kepada bukti penyampaian wajar, mendengar dan memutuskan tindakan itu tanpa kehadirannya; atau

(c) plaintif tidak hadir, Mahkamah boleh membuang tindakan itu dan mendengar dan memutuskan apa-apa tuntutan balas.

(2) Mahkamah hendaklah, sebelum membuat apa-apa penghakiman mengenai tuntutan plaintif di bawah subseksyen (1)(b) atau tuntutan balas defendan di bawah subseksyen (1)(c), mengarahkan plaintif atau defendan, mengikut mana-mana yang berkenaan, mengangkat sumpah *istizhar*.

(3) Jika terdapat lebih daripada seorang plaintif atau defendan, dan hanya seorang sahaja daripada mereka yang hadir, Mahkamah boleh mendengar tindakan itu terhadap pihak yang hadir itu dan memutuskan tindakan terhadap pihak-pihak yang tidak hadir mengikut subseksyen (1) atau (2).

(4) Mahkamah boleh menurut budi bicaranya dalam mana-mana hal yang dinyatakan dalam subseksyen (1) atau (3) memerintahkan penangguhan.

Tuntutan balas

122. Penggantungan, penarikan balik, pembatalan atau pembuangan tuntutan plaintif tidak boleh menghalang suatu tuntutan balas didengar dan diputuskan.

Tuntutan bersama

123. Jika penghakiman diberikan bagi sejumlah wang atas tuntutan dan tuntutan balas kedua-duanya, Mahkamah boleh menolak salah satu daripada yang satu lagi dan memberikan penghakiman bagi bakinya sahaja tetapi tanpa menjejaskan kuasa Mahkamah untuk membuat apa-apa perintah tentang kos sebagaimana yang difikirkannya adil.

Nota keterangan

124. Mahkamah hendaklah merekodkan keterangan yang diberikan dan, setakat yang didapati perlu, penghujahan undang-undang yang dibuat, termasuk apa-apa bantahan terhadap keterangan, dan boleh merekodkan apa-apa pemerhatian tentang tingkah laku saksi dan perkara material yang lain.

Dokumen atau barang kes

125.—(1) Dokumen atau barang kes lain yang dikemukakan sebagai keterangan dan diterima hendaklah ditanda dan, melainkan jika diperintahkan selainnya oleh Mahkamah, dokumen atau barang kes itu atau salinan dokumen atau barang kes itu hendaklah disimpan di dalam Mahkamah sementara menanti prosiding itu berakhir dan sehingga habis tempoh masa untuk rayuan.

(2) Bagi maksud pengenalpastian hendaklah juga ditanda dokumen-dokumen atau barang kes lain yang dikemukakan sebagai keterangan tetapi telah ditolak.

Susunan ucapan

126.—(1) Tertakluk kepada subseksyen (2)—

(a) plaintif hendaklah memulakan dengan membuka kesnya;

(b) setiap pihak boleh, sebelum mengemukakan apa-apa keterangan, membuka kesnya.

(2) Hakim yang di hadapannya suatu tindakan didengar boleh memberikan arahan tentang pihak yang akan memulakan dan susunan ucapan pada perbicaraan itu, dan tertakluk kepada apa-apa arahan sedemikian, pihak yang akan memulakan hendaklah mempunyai hak memulakan penggulungan kesnya.

(3) Apabila plaintif telah mengemukakan semua keterangan bagi kesnya, Hakim hendaklah memanggil defendan untuk mengemukakan keterangan bagi menjawab tuntutan plaintif, dan dalam hal sedemikian defendan hendaklah diberi pilihan sama ada hendak mengemukakan keterangan atau mengemukakan hujah bahawa tiada kes untuk dijawab.

(4) Jika defendan memilih untuk mengemukakan keterangan, Hakim hendaklah merekodkan keterangan yang dikemukakan sedemikian, dan setelah defendan memberikan semua keterangan bagi pihaknya, Hakim hendaklah meminta defendan membuat penghujahan untuk menutup kesnya.

(5) Apabila defendan telah menutup kesnya, Hakim hendaklah meminta plaintif mengemukakan hujahnya untuk menjawab hujah defendan dan untuk menutup kesnya.

(6) Walau apa pun apa-apa jua dalam seksyen ini tetapi tertakluk kepada subseksyen (7) dan (8), Hakim boleh memerintahkan mana-mana pihak supaya mengemukakan hujah bertulis mengikut apa-apa susunan dan dalam apa-apa tempoh sebagaimana yang diarahkannya.

(7) Jika defendan memilih untuk tidak mengemukakan apa-apa keterangan tetapi memilih untuk mengemukakan hujah bahawa tiada kes untuk dijawab, Hakim hendaklah—

(a) merekodkan penghujahan defendan; dan

(b) mengarahkan defendan mengangkat sumpah menafikan tuntutan plaintif, dan jika defendan enggan mengangkat sumpah sedemikian, Hakim hendaklah, tertakluk kepada subseksyen (8), membuang kes defendan dan membenarkan tuntutan plaintif.

(8) Sebelum Mahkamah membenarkan tuntutan plaintif di bawah subseksyen (7), Mahkamah hendaklah—

(a) mendengar dan merekodkan penghujahan plaintif dalam menutup kesnya; dan

(b) mengarahkan plaintif mengangkat sumpah mengakui kebenaran tuntutananya, dan jika plaintif enggan mengangkat sumpah sedemikian, Mahkamah hendaklah membuang kesnya.

Kuasa Mahkamah

✓ 127. Demi kepentingan keadilan, ~~Mahkamah boleh~~ pada mana-mana peringkat prosiding, memanggil mana-mana pihak untuk mengemukakan keterangan dan boleh ~~menarik mana-mana pihak~~ ~~atau barang~~

Perbicaraan belum berakhir

128.—(1) Jika seseorang Hakim telah memulakan perbicaraan mana-mana prosiding dan kerana apa-apa sebab tidak dapat menamatkan perbicaraan itu, seorang Hakim lain boleh dengan persetujuan semua pihak menyambung perbicaraan itu dan memberikan penghakimannya.

(2) Jika persetujuan yang disebut dalam subseksyen (1) tidak diperoleh, maka hendaklah diadakan suatu perbicaraan semula.

Penangguhan

129. Mahkamah boleh dari semasa ke semasa menangguhkan dan memindahkan mana-mana prosiding dari satu tempat ke satu tempat yang lain, dan boleh mengenakan apa-apa syarat apabila berbuat demikian.

BAHAGIAN XVI

PENGHAKIMAN DAN PERINTAH

Penghakiman

130.—(1) Tiap-tiap Hakim perbicaraan hendaklah menyampaikan penghakiman bertulis.

(2) Kecuali dalam hal prosiding di dalam Kamar, Hakim perbicaraan hendaklah, tertakluk kepada subseksyen (3), mengumumkan penghakimannya di Mahkamah terbuka.

(3) Apabila seorang Hakim yang telah membicarakan mana-mana prosiding tidak dapat kerana apa-apa sebab mengumumkan penghakiman, penghakiman yang ditulis olehnya bolehlah dibacakan di Mahkamah terbuka oleh mana-mana Hakim lain atau oleh Pendaftar.

(4) Semua penghakiman yang diumumkan di bawah seksyen ini hendaklah menjadi sebahagian daripada rekod kes.

Penghakiman persetujuan

131. Penghakiman atas pengakuan atau persetujuan pihak-pihak, termasuklah sulh, boleh direkodkan oleh Mahkamah pada bila-bila masa.

Terma penghakiman atau perintah hendaklah ditetapkan oleh Mahkamah

132. Mahkamah hendaklah menetapkan terma sesuatu penghakiman atau perintah dalam penghakiman atau perintah itu.

Bila ansuran kena dibayar

133. Jika apa-apa perintah dibuat bagi pembayaran secara ansuran dalam sesuatu bulan tertentu, ansuran itu hendaklah, jika tiada apa-apa arahan yang sebaliknya, disifatkan kena dibayar pada hari pertama dalam bulan yang berikutnya dan pada hari pertama dalam setiap bulan yang berturutan.

Perintah ansuran

134.—(1) Mana-mana penghutang yang terhadapnya penghakiman telah atau akan diberikan boleh memohon kepada Mahkamah—

(a) untuk mendapatkan kebenaran membayar hutang penghakiman itu secara ansuran; atau

(b) jika suatu perintah pembayaran secara ansuran telah dibuat, untuk mendapatkan kebenaran membayar dengan ansuran yang lebih rendah,

dan Mahkamah boleh, selepas mendengar pihak-pihak itu, membuat apa-apa perintah yang difikirkannya adil.

(2) Jika apa-apa ansuran yang dibenarkan dengan perintah di bawah subseksyen (1) tertunggak selama tempoh lebih daripada satu bulan, perintah itu hendaklah disifatkan telah terbatal dan pemiutang penghakiman bolehlah menjalankan pelaksanaan bagi mendapatkan kesemua amaun yang pada masa itu kena dibayar atas penghakiman itu, tetapi penghutang penghakiman itu boleh memohon untuk mendapatkan perintah yang lain.

(3) Mana-mana pihak boleh, jika suatu perintah pembayaran secara ansuran telah dibuat, memohon supaya perintah itu dibatalkan, atau ansuran itu ditambah atau dikurangkan dan Mahkamah boleh, selepas mendengar pihak-pihak itu, membuat apa-apa perintah yang difikirkannya adil.

Penghakiman, dsb. yang dikehendaki perbuatan dilakukan; masa untuk melakukannya

135.—(1) Tiap-tiap penghakiman atau perintah yang dikehendaki mana-mana orang melakukan apa-apa perbuatan, selain pembayaran wang, hendaklah menyatakan masa yang dalamnya perbuatan itu hendaklah dilakukan dan jika masa tidak dinyatakan sedemikian, perbuatan itu hendaklah dilakukan dalam masa tujuh hari dari tarikh penghakiman atau perintah itu.

(2) Jika orang yang dikehendaki melakukan perbuatan itu hadir sendiri atau diwakili oleh Peguam Syariannya semasa penghakiman atau perintah diberikan atau dibuat, maka salinan penghakiman atau perintah itu tidaklah perlu disampaikan kepadanya.

(3) Jika orang yang dikehendaki melakukan perbuatan itu tidak hadir sendiri atau tidak diwakili, maka tiada prosiding untuk penangkapan atau pengkomitannya boleh diambil melainkan jika suatu salinan penghakiman atau perintah itu yang diendorskan dengan notis dalam Borang MS 28 telah disampaikan kepadanya.

Tarikh penghakiman atau perintah

136. Tiap-tiap penghakiman atau perintah hendaklah ditarikhkan dan hendaklah berkuat kuasa dari tarikh penghakiman atau perintah itu diberikan atau dibuat.

Penghakiman bagi harta alih

137. Suatu penghakiman bagi menghantarserahkan harta alih hendaklah menyatakan amaun wang yang hendaklah dibayar sebagai ganti jika penghantarserahan itu tidak dapat dibuat.

BAHAGIAN XVII**RAYUAN****Tafsiran**

138. Dalam Bahagian ini, “keputusan” termasuklah penghakiman atau perintah.

Notis rayuan

139.—(1) Sesuatu rayuan terhadap keputusan Mahkamah Rendah Syariah hendaklah dibuat kepada Mahkamah Tinggi Syariah, dan rayuan terhadap keputusan Mahkamah Tinggi Syariah hendaklah dibuat kepada Mahkamah Rayuan Syariah.

(2) Sesuatu rayuan hendaklah dibuat dengan memberikan notis rayuan dalam Borang MS 29.

(3) Seseorang perayu boleh merayu terhadap keseluruhan atau mana-mana bahagian daripada sesuatu keputusan.

(4) Notis rayuan hendaklah difailkan dalam masa empat belas hari dari hari keputusan itu diumumkan, dan hendaklah menyatakan sama ada keseluruhan atau sebahagian sahaja, dan bahagian yang mana, keputusan itu dirayukan.

(5) Mahkamah yang terhadap keputusannya rayuan itu dibuat hendaklah, apabila menerima notis rayuan itu dan setelah dibayar fi yang ditetapkan, membekalkan kepada perayu salinan diperakui bagi nota-nota keterangan dan penghakiman.

(6) Sebaik sahaja salinan diperakui itu siap, Mahkamah hendaklah memberitahu perayu dalam Borang MS 30.

(7) Dalam masa empat belas hari dari tarikh penerimaan pemberitahuan di bawah subseksyen (6), perayu hendaklah, melainkan jika diperintahkan selainnya oleh Mahkamah,—

(a) mendepositkan di Mahkamah yang terhadap keputusannya rayuan itu dibuat sejumlah wang yang pada pendapat Pendaftar dapat menampung kos menyediakan bilangan salinan yang mencukupi bagi rekod rayuan untuk kegunaan Mahkamah yang mendengar rayuan dan pihak-pihak dalam rayuan itu; dan

(b) menyerah simpan di Mahkamah yang terhadap keputusannya rayuan itu dibuat sejumlah wang sebagaimana yang diarahkan oleh Mahkamah sebagai jaminan untuk kos rayuan.

(8) Notis rayuan hendaklah disampaikan oleh perayu dalam masa yang dihadkan bagi pemfailan rayuan kepada semua pihak yang terlibat dengan rayuan itu atau kepada Peguam Syarie mereka masing-masing.

Notis rayuan balas

140. Seseorang responden dalam mana-mana rayuan boleh, dalam masa tujuh hari dari tarikh penyampaian notis rayuan itu kepadanya, memfailkan di Mahkamah yang mendengar rayuan itu dan menyampaikan kepada perayu notis dalam Borang MS 31 tentang cadangannya untuk mengemukakan hujah pada pendengaran rayuan itu bahawa keputusan yang dirayukan itu patut diubah.

Alasan rayuan

141.—(1) Dalam masa empat belas hari dari tarikh penerimaan pemberitahuan di bawah seksyen 139(6), perayu hendaklah mengemukakan alasan rayuan dalam lima salinan kepada Pendaftar Mahkamah yang terhadap keputusannya rayuan itu dibuat yang dialamatkan kepada Mahkamah yang mendengar rayuan itu.

(2) Tiap-tiap alasan rayuan hendaklah menyatakan dengan ringkas isi penghakiman yang dirayukan itu dan hendaklah mengandungi butir-butir yang jelas tentang undang-undang atau fakta-fakta yang mengenainya rayuan itu dibuat dan, kecuali dengan kebenaran Mahkamah yang mendengar rayuan itu, perayu tidak boleh dibenarkan semasa pendengaran rayuan itu bersandar kepada apa-apa alasan rayuan selain alasan-alasan yang dinyatakan dalam alasan rayuan itu.

Rekod rayuan jika perayu diwakili

142.—(1) Apabila perayu yang diwakili oleh Peguam Syarie telah memenuhi kehendak seksyen 139 dan 141, perayu hendaklah menyediakan bilangan salinan rekod rayuan yang dikehendaki dan rekod itu hendaklah mengandungi salinan—

- (a) pliding;
- (b) nota keterangan;
- (c) alasan penghakiman;
- (d) notis rayuan;
- (e) alasan rayuan;
- (f) semua barang kes dokumentar; dan
- (g) senarai barang kes bukan dokumentar, jika ada, yang diserahkan simpan di Mahkamah.

(2) Dua salinan rekod rayuan itu hendaklah difailkan di Mahkamah yang mendengar rayuan itu dalam masa enam minggu selepas penerimaan pemberitahuan daripada Mahkamah yang terhadap keputusannya rayuan itu dibuat yang menyatakan bahawa salinan diperakui bagi nota-nota keterangan dan alasan-alasan penghakiman sudah siap.

(3) Perayu hendaklah dalam tempoh yang dihadkan bagi memfailkan rekod itu menyampaikan suatu salinannya kepada setiap pihak yang kepadanya notis rayuan itu telah disampaikan.

Rekod rayuan jika perayu tidak diwakili atau merayu sebagai orang miskin

143.—(1) Jika perayu telah mematuhi kehendak seksyen 139 dan 141 dan perayu tidak diwakili oleh Peguam Syarie atau Mahkamah yang mendengar rayuan itu telah membenarkan perayu merayu sebagai orang miskin, Mahkamah yang terhadap keputusannya rayuan itu dibuat hendaklah menyediakan bilangan salinan rekod rayuan yang dikehendaki dan rekod rayuan itu hendaklah mengandungi salinan dokumen-dokumen yang disebut dalam seksyen 142(1).

(2) Sebaik sahaja rekod rayuan itu siap, Mahkamah yang terhadap keputusannya rayuan itu dibuat hendaklah menyampaikan kepada perayu notis dalam Borang MS 32.

(3) Atas permintaan perayu dan, jika deposit yang disebut dalam seksyen 139(7) tidak mencukupi, apabila dibayar oleh perayu sejumlah wang tambahan yang mencukupi untuk membayar kos bagi menyediakan rekod rayuan, Pendaftar hendaklah—

(a) membekali perayu suatu salinan rekod rayuan dan salinan tambahan yang mencukupi untuk menyampaikan kepada responden atau responden-responden; dan

(b) menghantar kepada Mahkamah yang mendengar rayuan itu salinan-salinan selebihnya rekod itu.

Penggantungan pelaksanaan sementara menanti rayuan

144. Pemfailan sesuatu notis rayuan tidaklah berkuat kuasa sebagai penggantungan pelaksanaan, tetapi Mahkamah boleh, atas permohonan dan apabila sebab yang mencukupi ditunjukkan, menggantung pelaksanaan atas apa-apa terma yang difikirkannya patut.

Penghakiman hendaklah menyatakan alasan

145. Mahkamah yang mendengar rayuan hendaklah menyatakan alasan penghakimannya secara bertulis.

Pelaksanaan penghakiman atas rayuan

146. Apabila salah satu pihak telah mengambil perintah Mahkamah yang mendengar rayuan itu dan telah mengemukakan perintah itu kepada Mahkamah yang terhadap keputusannya rayuan itu dibuat, Mahkamah yang terhadap keputusannya rayuan itu dibuat hendaklah melaksanakan perintah itu mengikut Ordinan ini.

BAHAGIAN XVIII**PENGUATKUASAAN DAN PELAKSANAAN****BAB 1****AM****Kewajipan mematuhi**

147.—(1) Tiap-tiap orang yang diarahkan oleh mana-mana penghakiman supaya melakukan apa-apa perbuatan hendaklah mematuhi tanpa desakan, dan tidaklah perlu disampaikan kepadanya penghakiman itu atau apa-apa notis penghakiman itu kecuali sebagaimana yang diperuntukkan dalam seksyen 135(3).

(2) Seseorang penghutang penghakiman hendaklah dari semasa ke semasa memberitahu Mahkamah alamat tempat tinggalnya yang terakhir dan kegagalan mematuhi kehendak subseksyen ini hendaklah disifatkan sebagai penghinaan Mahkamah.

BAB 2**PENGUATKUASAAN****Penguatkuasaan penghakiman, dsb. bagi pembayaran wang**

148.—(1) Tertakluk kepada Ordinan ini, suatu penghakiman atau perintah bagi pembayaran wang, selain penghakiman atau perintah bagi pembayaran wang ke dalam Mahkamah, bolehlah dikuatkuasakan melalui satu atau lebih daripada satu cara yang berikut, iaitu—

- (a) perintah penyitaan dan penjualan;
-

(b) prosiding *hiwalah*;

(c) dalam hal apabila seksyen 151 terpakai, perintah pengkomitan.

(2) Tertakluk kepada Ordinan ini, sesuatu penghakiman atau perintah bagi pembayaran wang ke dalam Mahkamah boleh dikuatkuasakan, dalam hal jika seksyen 151 terpakai, melalui perintah pengkomitan.

(3) Subseksyen (1) dan (2) tidaklah menjejaskan apa-apa remedi lain yang terdapat bagi menguatkuasakan sesuatu penghakiman atau perintah bagi pembayaran wang di bawah mana-mana undang-undang bertulis lain, atau kuasa Mahkamah untuk mengkomitkan ke penjara seseorang yang ingkar membayar wang yang telah dihakimkan atau diperintahkan supaya dibayar olehnya.

Penguatkuasaan penghakiman bagi pemilikan harta tak alih

149.—(1) Tertakluk kepada Ordinan ini, suatu penghakiman atau perintah bagi pemberian pemilikan harta tak alih bolehlah dikuatkuasakan melalui satu atau lebih daripada satu cara yang berikut, iaitu—

(a) perintah pemilikan;

(b) dalam hal apabila seksyen 151 terpakai, perintah pengkomitan.

(2) Suatu perintah pemilikan tidak boleh diberikan melainkan jika telah ditunjukkan bahawa tiap-tiap orang yang mempunyai milikan sebenar keseluruhan atau mana-mana bahagian harta tak alih itu telah menerima notis prosiding itu sebagaimana yang didapati mencukupi oleh Mahkamah untuk membolehkannya memohon kepada Mahkamah untuk mendapatkan apa-apa relief yang dia mungkin berhak untuk mendapatkannya.

(3) Sesuatu perintah pemilikan boleh mengandungi peruntukan bagi menguatkuasakan pembayaran apa-apa wang yang dihakimkan atau diperintahkan supaya dibayar oleh penghakiman atau perintah yang hendak dikuatkuasakan oleh perintah itu.

Penguatkuasaan penghakiman bagi penghantarserahan harta alih

150.—(1) Tertakluk kepada Ordinan ini, suatu penghakiman atau perintah bagi penghantarserahan apa-apa harta alih yang tidak memberi orang yang terhadapnya penghakiman itu diberikan atau perintah itu dibuat pilihan membayar nilai tertaksir harta itu bolehlah dikuatkuasakan melalui satu atau lebih daripada satu cara yang berikut, iaitu—

(a) perintah penghantarserahan untuk mendapatkan kembali harta itu tanpa peruntukan pilihan bagi mendapatkan kembali nilai tertaksir harta itu (kemudian daripada ini disebut “perintah penghantarserahan khusus”);

(b) dalam hal apabila seksyen 151 terpakai, perintah pengkomitan.

(2) Tertakluk kepada Ordinan ini, suatu penghakiman atau perintah bagi penghantarserahan apa-apa harta alih atau pembayaran nilai tertaksir harta itu bolehlah dikuatkuasakan melalui satu atau lebih daripada satu cara yang berikut, iaitu—

(a) perintah penghantarserahan untuk mendapatkan kembali harta itu atau nilai tertaksirnya;

(b) dengan kebenaran Mahkamah, perintah penghantarserahan khusus;

(c) dalam hal apabila seksyen 151 terpakai, perintah pengkomitan.

(3) Suatu perintah penghantarserahan khusus, dan suatu perintah penghantarserahan untuk mendapatkan kembali apa-apa harta alih atau nilai tertaksirnya, boleh mengandungi peruntukan bagi menguatkuasakan pembayaran apa-apa wang yang dihakimkan atau diperintahkan oleh penghakiman atau perintah yang hendak dikuatkuasakan oleh perintah itu supaya dibayar.

(4) Suatu penghakiman atau perintah bagi pembayaran nilai tertaksir apa-apa harta alih bolehlah dikuatkuasakan melalui cara yang sama seperti mana-mana penghakiman atau perintah lain bagi pembayaran wang.

Penguatkuasaan penghakiman untuk melakukan atau menahan diri daripada melakukan sesuatu perbuatan

151.—(1) Jika—

(a) seseorang yang dikehendaki oleh suatu penghakiman atau perintah supaya melakukan sesuatu perbuatan dalam masa yang dinyatakan dalam penghakiman atau perintah itu enggan atau abai melakukannya dalam masa itu atau dalam masa yang dilanjutkan atau dipendekkan di bawah seksyen 238, mengikut mana-mana yang berkenaan; atau

(b) seseorang mengingkari suatu penghakiman atau perintah yang menghendakinya supaya menahan diri daripada melakukan sesuatu perbuatan,

maka, tertakluk kepada Ordinan ini, penghakiman atau perintah itu bolehlah dikuatkuasakan melalui satu atau lebih daripada satu cara yang berikut, iaitu—

(aa) dengan kebenaran Mahkamah, perintah pengkomitan;

(bb) jika orang itu ialah suatu pertubuhan perbadanan, dengan kebenaran Mahkamah, perintah pengkomitan terhadap mana-mana pengarah atau pegawai lain pertubuhan itu.

(2) Jika suatu penghakiman atau perintah menghendaki seseorang melakukan sesuatu perbuatan dalam masa yang dinyatakan dalamnya dan suatu perintah dibuat kemudiannya di bawah seksyen 152 menghendaki perbuatan itu dilakukan dalam suatu masa yang lain, maka sebutan dalam subseksyen (1) mengenai penghakiman atau perintah hendaklah ditafsirkan sebagai sebutan mengenai perintah yang dibuat di bawah seksyen 152.

(3) Jika di bawah mana-mana penghakiman atau perintah yang menghendaki penghantarserahan apa-apa harta alih, orang yang boleh dikenakan pelaksanaan mempunyai pilihan untuk membayar nilai tertaksir harta itu, dan penghakiman atau perintah itu tidak boleh dikuatkuasakan melalui perintah pengkomitan di bawah subseksyen (1), maka Mahkamah boleh, atas permohonan orang yang berhak menguatkuasakan penghakiman atau perintah itu, membuat suatu perintah yang menghendaki orang yang mula-mula disebut itu menghantarserahkan harta itu kepada pemohon dalam masa yang dinyatakan dalam perintah itu dan perintah itu bolehlah dilaksanakan sedemikian.

(4) Permohonan di bawah subseksyen (3) hendaklah dibuat dalam Borang MS 33 dan disokong dengan afidavit dan suatu salinan permohonan dan afidavit itu hendaklah disampaikan kepada orang yang terhadapnya perintah itu hendak dikuatkuasakan.

Kuasa Mahkamah untuk menetapkan masa

152.—(1) Walaupun suatu penghakiman atau perintah yang menghendaki seseorang melakukan sesuatu perbuatan menyatakan masa yang dalamnya perbuatan itu hendaklah dilakukan, Mahkamah boleh, atas apa-apa terma yang difikirkannya adil, membuat perintah menghendaki perbuatan itu dilakukan dalam apa-apa masa yang dinyatakan dalam perintah itu.

(2) Jika suatu penghakiman atau perintah yang menghendaki seseorang melakukan sesuatu perbuatan tidak menyatakan masa yang dalamnya perbuatan itu hendaklah dilakukan, maka Mahkamah hendaklah mempunyai kuasa untuk membuat suatu perintah kemudiannya yang menghendaki perbuatan itu dilakukan dalam apa-apa masa yang dinyatakan dalam perintah itu.

(3) Permohonan untuk mendapatkan suatu perintah di bawah seksyen ini hendaklah dibuat dalam Borang MS 34 dan salinan permohonan itu hendaklah, walau apa pun apa-apa peruntukan lain Ordinan ini, disampaikan kepada orang yang dikehendaki melakukan perbuatan yang berkenaan.

Pelaksanaan oleh atau terhadap orang yang bukan pihak

153.—(1) Mana-mana orang, yang bukan pihak dalam sesuatu kausa atau perkara, yang mendapat suatu perintah atau yang bagi faedahnya suatu perintah dibuat, adalah berhak menguatkuasakan pematuhan perintah itu melalui proses yang sama seolah-olah dia ialah pihak dalam kausa atau perkara itu.

(2) Mana-mana orang, yang bukan pihak dalam sesuatu kausa atau perkara, yang terhadapnya pematuhan mana-mana penghakiman atau perintah boleh dikuatkuasakan, boleh dikenakan proses yang sama bagi menguatkuasakan pematuhan penghakiman atau perintah itu seolah-olah dia ialah pihak dalam kausa atau perkara itu.

BAB 3

PELAKSANAAN

Kebenaran untuk mengeluarkan perintah pelaksanaan

154.—(1) Suatu perintah pelaksanaan bagi menguatkuasakan sesuatu penghakiman atau perintah tidak boleh dikeluarkan tanpa kebenaran Mahkamah—

(a) jika penghakiman atau perintah itu adalah tertakluk kepada apa-apa syarat atau kontingensi;

(b) jika pada bila-bila masa enam tahun atau lebih telah berlalu sejak tarikh penghakiman atau perintah itu;

(c) jika apa-apa perubahan telah berlaku disebabkan kematian, serah hak atau selainnya pada pihak-pihak yang berhak kepada atau yang boleh dikenakan pelaksanaan di bawah penghakiman itu;

(d) jika pemiutang penghakiman berhasrat menguatkuasakan penghakiman itu terhadap mana-mana orang selain penghutang penghakiman yang dinamakan dalam penghakiman itu;

(e) jika suatu perintah pengkomitan masih berkuat kuasa;

(f) kecuali sebagaimana yang diperuntukkan dalam seksyen 134(2), jika suatu perintah untuk pembayaran secara ansuran masih berkuat kuasa; atau

(g) jika pelaksanaan telah digantung oleh Mahkamah.

(2) Permohonan untuk mendapatkan kebenaran pelaksanaan boleh dibuat *secara ex parte* tetapi Mahkamah boleh memerintahkan supaya permohonan itu disampaikan kepada mana-mana pihak atau orang tertentu.

(3) Mahkamah hendaklah, jika Mahkamah berpuas hati bahawa perintah pelaksanaan itu patut dikeluarkan, memberikan kelulusan mengikut permohonan itu.

Mengeluarkan perintah pelaksanaan

155. Tertakluk kepada seksyen 154, pemiutang penghakiman boleh mengemukakan kepada Pendaftar suatu perintah bagi pelaksanaan dalam Borang MS 35 dan Pendaftar, jika didapati tiada sebab mengapa pelaksanaan tidak boleh dikeluarkan, hendaklah menandatangani dan memeteraikan perintah itu dalam dua salinan, memfailkan satu salinannya dan menyerahkan yang satu lagi kepada bailif bagi pelaksanaan.

Mengendorskan masa penyerahan

156. Bailif hendaklah mengendorskan dalam mana-mana perintah bagi pelaksanaan tarikh dan masa perintah itu diserahkan kepadanya.

Fi dan perbelanjaan yang akan dilevikan

157. Semua perbelanjaan dan fi pelaksanaan, termasuk kos pelaksanaan Peguam Syarie, hendaklah dilevikan sebagai tambahan kepada hutang penghakiman.

Penunaian

158. Jika Mahkamah berpuas hati bahawa penghutang penghakiman telah menunaikan penghakiman itu, Mahkamah boleh, atas permohonan penghutang penghakiman itu, merekodkan dalam Daftar Mal bahawa penghakiman itu telah ditunaikan.

Jenis pelaksanaan

159.—(1) Suatu perintah bagi pelaksanaan boleh mengarahkan bailif supaya mengambil mana-mana satu atau lebih daripada satu tindakan yang berikut:

- (a) mendapatkan apa-apa jumlah wang yang kena dibayar dengan menyita dan menjual harta alih penghutang penghakiman itu;

(b) menahan harta alih penghutang penghakiman itu yang berada dalam milikan atau kawalan pihak ketiga (kemudian daripada ini disebut "*muhal 'alaih*") atau hutang yang kena dibayar oleh *muhal 'alaih* kepada penghutang penghakiman itu;

(c) menyita dan menghantarserahkan kepada pemiutang penghakiman itu apa-apa barang yang diperintahkan supaya dihantarserahkan oleh penghutang penghakiman itu; atau

(d) menahan pendapatan penghutang penghakiman itu.

(2) Tiap-tiap perintah bagi pelaksanaan—

(a) hendaklah menyatakan mengikut cara mana sebagaimana yang dinyatakan di bawah subseksyen (1) pelaksanaan itu hendak dijalankan; dan

(b) hendaklah memperihalkan dengan khusus harta yang dimaksudkan oleh perintah itu.

(3) Mahkamah boleh, atas permohonan mana-mana penghutang penghakiman, mengeluarkan suatu perintah pelaksanaan selanjutnya berkenaan dengan harta yang berlainan atau cara pelaksanaan yang berlainan daripada yang telah dinyatakan dalam perintah pelaksanaan yang sedang berkuat kuasa.

Penyitaan dan penjualan

160. Peruntukan yang berikut hendaklah terpakai apabila pelaksanaan melalui penyitaan dan penjualan diperintahkan bagi apa-apa harta:

(a) bailif hendaklah—

(i) tertakluk sebagaimana yang diperuntukkan kemudian daripada ini, mengambil harta itu dan meletakkannya dalam jagaan bailif;

(ii) jika harta itu terdiri daripada syer, saham, debentur atau bon yang tidak boleh dipindahkan melalui penghantarserahan, dalam apa-apa pinjaman atau kumpulan wang, menyampaikan kepada pihak berkuasa yang berkenaan suatu salinan perintah pelaksanaan dalam Borang MS 36 bersama-sama dengan perihalan yang mencukupi mengenai syer, saham, debentur atau bon yang disita itu, dan sesudah itu tiada pemindahan syer, saham, debentur atau bon itu boleh didaftarkan kecuali dengan kebenaran Mahkamah, dan apa-apa faedah atau dividen berkenaan dengan syer, saham, debentur atau bon itu hendaklah dibayar ke dalam Mahkamah sehingga Mahkamah memerintahkan selainnya atau membenarkan pemindahannya;

(b) selepas harta itu disita, apa-apa pemberimilikan atau pelupusan harta yang disita itu, selain dengan kebenaran Mahkamah, adalah tak sah terhadap bailif, dan perbuatan itu adalah juga suatu penghinaan Mahkamah;

(c) pada bila-bila masa sebelum penjualan, pemiutang penghakiman boleh meminta bailif melepaskan apa-apa harta tertentu, dan pelepasan itu tidak boleh disifatkan sebagai suatu penghentian pelaksanaan pada keseluruhannya;

(d) pada bila-bila masa sebelum penjualan, pemiutang penghakiman boleh menghentikan pelaksanaan itu, dan bailif hendaklah sesudah itu memulangkan perintah pelaksanaan itu kepada Mahkamah;

(e) bailif hendaklah, melainkan jika harta yang disita itu merupakan wang, meneruskan penjualan harta itu mengikut Bahagian ini;

(f) bailif hendaklah, selepas pelaksanaan selesai, membuat suatu penyata berhubungan dengan pelaksanaan itu dan mengemukakannya kepada Pendaftar.

Hiwalah

161.—(1) Dalam seksyen ini, "harta" termasuklah suatu hutang yang kena dibayar oleh *muhal* 'alaih kepada penghutang penghakiman.

(2) Peruntukan yang berikut hendaklah terpakai jika pelaksanaan diperintahkan melalui penahanan harta dalam milikan atau kawalan seorang *muhal 'alaih*:

(a) bailif hendaklah menyampaikan kepada *muhal 'alaih* satu notis *hiwalah* dalam Borang MS 37, dan notis dalam Borang MS 38 hendaklah digunakan jika harta itu berada di dalam Mahkamah;

(b) semua harta yang dinyatakan dalam notis *hiwalah* hendaklah ditahan dari masa penyampaian notis itu kepada *muhal 'alaih* setakat atau pada nilai yang tersebut dalam notis itu, dan apa-apa pemberimilikan atau pelupusan harta itu yang bertentangan dengan terma-terma notis itu, kecuali dengan kebenaran Mahkamah, adalah tak sah terhadap bailif, dan perbuatan itu adalah juga suatu penghinaan Mahkamah;

(c) *muhal 'alaih* boleh membayar kepada bailif amaun yang dituntut atau boleh menghantARSERahkan kepadanya harta yang ditahan itu;

(d) jika *muhal 'alaih* tidak membuat pembayaran atau penghantARSERahan itu, bailif boleh menyampaikan kepadanya saman *hiwalah* dalam Borang MS 39 dan Mahkamah hendaklah memeriksanya tentang harta yang ditahan itu:

Dengan syarat bahawa—

(i) tiada saman yang sedemikian boleh dikeluarkan kepada seseorang penjawat awam berkenaan dengan wang atau harta dalam milikannya atas sifatnya yang sedemikian, kecuali dengan kebenaran Mahkamah dan dengan keizinan bertulis Perbendaharaan; dan

(ii) tiada saman yang sedemikian boleh dikeluarkan dalam hal wang, kumpulan wang pelaburan atau harta di dalam mana-mana Mahkamah;

(e) Mahkamah boleh mendengar keterangan lain mengenai mana-mana saman *hiwalah*;

(f) selepas mendengar saman itu, Mahkamah boleh membuat suatu perintah pembayaran atau penghantarserahan dan boleh memerintahkan pelaksanaan dikeluarkan terhadap *muhal 'alaih* mengenai apa-apa harta dalam tangannya yang didapati ditahan dengan sah, seolah-olah *muhal 'alaih* itu sendiri ialah penghutang penghakiman bagi amaun yang dituntut terhadap penghutang penghakiman yang asal, atau bagi amaun atau nilai harta dalam tangan *muhal 'alaih* itu, mengikut mana-mana yang kurang;

(g) Mahkamah—

(i) boleh memerintahkan kos terhadap *muhal 'alaih* dan boleh membenarkan atau tidak membenarkan *muhal 'alaih* itu menuntut kos itu daripada penghutang penghakiman;

(ii) boleh membenarkan kos kepada *muhal 'alaih* terhadap pemiutang penghakiman, dan boleh memberikan atau tidak memberikan kebenaran untuk menjadikan kos itu sebagai kos pelaksanaan;

(h) jika hutang yang kena kena dibayar secara ansuran menurut suatu penghakiman ditahan, *muhal 'alaih* tidaklah bertanggung membuat pembayaran kecuali mengikut perintah ansuran itu;

(i) pembayaran oleh *muhal 'alaih* di bawah seksyen ini hendaklah menjadi suatu pelepasan yang sah terhadap penghutang penghakiman;

(j) bailif boleh, atas permintaan pemiutang penghakiman, dan hendaklah, jika diperintahkan sedemikian oleh Mahkamah, menarik balik mana-mana notis *hiwalah* atau saman *hiwalah*;

(k) suatu notis *hiwalah* hendaklah disifatkan sebagai telah terbatal tiga bulan selepas penyampaian, melainkan jika prosiding di bawah saman *hiwalah* itu masih belum selesai atau Mahkamah memerintahkan selainnya.